

धर्मरत्न वज्राचार्य सुरत श्री महाबिहार

II-145

श्रुतमाहगवतश्चत्वाकिनश्च
 मकसिन्धुमराहगवाञ्छावला
 सुस्मनाममहताहिकुसुधनसखि
 इतवाधिसुतमहासुतेश्वनद्यथा
 सुतवाहानदगननचवाधिसुतन

वायव्य • नवमयाश्च
 विहसतिस्माजितवनश्चतथापि
 तथादमहिहिकुगतेऽसमद्रुतेः
 कृपाणिनाचवाधिसुतनमहास
 महासुतनवाक्यसुतनचनामवाः

सुतनःसुहासुतनवागृह्यकनचवाधिसुतनमहासुतनवाआकासगहनचवाधिसुतनमहासुतनवासु
 योगेनचनामवाधिसुतनमहासुतनवाअतिठिकधूपसतवाधिसुतनमहासुतनवामलयादिना
 चवाधिसुतनमहासुतनवामकलउतचनामवाधिसुतनमहासुतनवामहास्वामयाकधचनामवा
 धिसुतनमहासुतनवामर्वतीवज्जविष्कमीवाधिसुतनमहासुतनवामर्वसुतवाधिसुतनमहासुतन
 हेवमसुतनचवाधिसुतनमहासुतनवाअवसाकिनश्चवदवाधिसुतनमहासुतनवासागसमति

च

च२

नाचवाधिसुखनमहासुखनधर्मधर्मधचवाधिसुखनमहासुखनमहासुखनवाधिवीवलसाचननच
वाधिसुखनमहासुखनवाधिसुखनमहासुखनमहासुखनमहासुखनमहासुखनमहासुखनमहासुखन
नवमुमुखजगतीतिवाधिसुखकाद्यः ४ सुनियतिताः ॥ ० ॥ अथचद्राणिगदवयुजसुनिकायाः ४
सुनियतिनामहृष्यजनायावदवयुजयुर्वगमाः ॥ सुकादवानामिडावकावसहायतिगुडादित्य
वायवपूष्पादयथाचिदवयुजः ४ सुनियतिरुः सुमिन्यवदिना ॥ अथकेशनागजाजगतसहः

२

सुः ४ सुनियतिरुः ॥ तद्यथा ॥ अथसुखनचनोगवाजन ॥ अथसुखनचननागपाजन ॥ तिमिजिसुत्तचनाग
पाजन ॥ गवात्यतिनाचनागपाजन ॥ गतगीर्षमवनागपाजन ॥ सुखनचननागपाजन ॥ वकादकन
चननागपाजन ॥ तऊकनचननागपाजन ॥ अगिषमवनागपाजन ॥ मगगीर्षमवनागपाजन ॥ न
कायनचनचननागपाजन ॥ वलीयुषनचननागपाजन ॥ अतवनकनचननागपाजन ॥ सागसुखच
नागपाजन ॥ अथमुमुखजगतीतिवाधिसुखकाद्यः ४ सुनियतिरुः ॥ अथकेशनागजाजगतसहः

[illegible]

महर्षेऽहं नियतिं ते स्मृमिन्नवयवविवातश्रुत्या ॥ महर्षे नच किन्नययाजन ॥ किं जिटिनाच
किन्नययाजन ॥ ग्यातिमर्षे नच किन्नययाजन ॥ परुषितनच किन्नययाजन ॥ पृथ्यावकीन्न
ययाजन ॥ मघिनाच किन्नययाजन ॥ प्रकथूहनच किन्नययाजन ॥ प्रसम्वादयच किन्नययाज
॥ दृवीयच किन्नययाजन ॥ ह्योत्थनच किन्नययाजन ॥ गतमर्षे नच किन्नययाजन ॥
क्रमच किन्नययाजन ॥ अवसुमर्षे नच किन्नययाजन ॥ महर्षेऽहं नियतिं ते ॥

[illegible]

केनयम४गते४मन्नियतिने४॥ ॥ अनेकानिचनगकन्यागतानि सन्नियतीतानि ॥ तद्यथा ॥ वि
हसिधधनानामनागकन्या ॥ मृचिसिद्धानामनागकन्या ॥ पिङ्गानामनागकन्या ॥ विष्णुश्चाचनाना
मनागकन्या ॥ विष्णुचरणानामनागकन्या ॥ विन्दनानामनागकन्या ॥ एकशीर्षानामनागकन्या ॥ गतवा
हनामनागकन्या ॥ गृहनीनामनागकन्या ॥ अनाकृष्टानामनागकन्या ॥ सहस्रधनानामनागकन्या ॥ या
चुतभेदानामनागकन्या ॥ यथाहियुक्तानामनागकन्या ॥ व्यागतानामनागकन्या ॥ अहिन्नयप्रियाः ॥

जानामनागकन्या ॥ यस्मिन्नामनागकन्या ॥ वीर्यानामनागकन्या ॥ सागजगल्लीनामनागकन्या ॥
 मन्त्रशियानामनागकन्या ॥ अवस्यमृत्वा न्यूनकानिनागकन्यागतानि सन्निवृत्तानि ॥ ॥ अंक
 निचगन्धर्वकन्यागतानि सन्निवृत्तानि ॥ तद्यथा ॥ यियमृत्वा नामगन्धर्वकन्या ॥ यियदुदानामग
 धर्वकन्या ॥ सुदर्शना नामगन्धर्वकन्या ॥ कञ्जशियानामगन्धर्वकन्या ॥ कञ्जमासानामगन्धर्वकन्या ॥ सु
 मासिनीनामगन्धर्वकन्या ॥ वनस्यतिनामगन्धर्वकन्या ॥ गतयुष्मानामगन्धर्वकन्या ॥ मृकृतिनामग

गन्धर्वकन्या ॥ पलमासानामगन्धर्वकन्या ॥ इदितयुष्मानामगन्धर्वकन्या ॥ सुकृतीनामगन्धर्वक
 न्या ॥ राजशियानामगन्धर्वकन्या ॥ इहलीनामगन्धर्वकन्या ॥ सुमासानामगन्धर्वकन्या ॥ विहविनाः
 सुकायानामगन्धर्वकन्या ॥ अहिनामितानामगन्धर्वकन्या ॥ धर्मददानामगन्धर्वकन्या ॥ डाइम्बः
 यामगन्धर्वकन्या ॥ गताकलानामगन्धर्वकन्या ॥ यमशियानामगन्धर्वकन्या ॥ यमालम्बनामगन्ध
 र्वकन्या ॥ यमिहादिनकायानामगन्धर्वकन्या ॥ विहासुङ्गामिनीनामगन्धर्वकन्या ॥ यथिवीन्ददा

नामगन्धर्वकन्या ॥ हस्तनन्दनामगन्धर्वकन्या ॥ हस्तमिनीनामगन्धर्वकन्या ॥ कूटदय्यानामगन्धर्वकन्या ॥ मनापमानामगन्धर्वकन्या ॥ दानन्दनामगन्धर्वकन्या ॥ दण्डवत्तनामगन्धर्वकन्या ॥ ६
क्रान्तिप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ निर्वाणप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ जलकानामगन्धर्वकन्या ॥ ७
लुप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ प्रजापतिनिर्वाणीनामगन्धर्वकन्या ॥ मृतजालिनीनामगन्धर्वकन्या ॥ हस्त
नक्षत्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ कस्तूरप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ जागवप्रिमूकानामगन्धर्वकन्या ॥

॥ अथ यप्रिमूकानामगन्धर्वकन्या ॥ माहयप्रिमूकानामगन्धर्वकन्या ॥ मूजुनयप्रिमूकानामगन्धर्वकन्या ॥ प्र
लयीभनामगन्धर्वकन्या ॥ अगमनामगन्धर्वकन्या ॥ अग्निप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ चण्डविन्दप्रियानामगन्धर्वक
न्या ॥ हस्तप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ सप्तर्षिप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ उल्लसप्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ प्रमोद
प्रियानामगन्धर्वकन्या ॥ सतानि सन्निवर्तितानि ॥ ॥ तस्मिन् यद्यपि कानिचिन्मूकानामगन्धर्वकन्या ॥ तानि स
न्निवर्तितानि ॥ तद्यथा ॥ मनसा नाम किन्मूकानामगन्धर्वकन्या ॥ मानसि नाम किन्मूकानामगन्धर्वकन्या ॥ वायवे नाम किन्मूकानामगन्धर्वकन्या ॥ वयसि

धवंगानामकिन्नयकन्या॥सन्निधदानामकिन्नयकन्या॥सुदक्षुनामकिन्नयकन्या॥अवसथियानामकिन्न
 यकन्या॥कसनसुतानामकिन्नयकन्या॥सुथियानामकिन्नयकन्या॥अहकज्युकानामकिन्नयकन्या॥अव
 लाकिर्तसञ्जिनामकिन्नयकन्या॥कटिला नामकिन्नयकन्या॥वज्रमुष्टिनामकिन्नयकन्या॥कयिलानामकिन्न
 यकन्या॥सूर्यघटवितानामकिन्नयकन्या॥विष्णुस्तानामकिन्नयकन्या॥सूजनयविष्टवितानाः
 मकिन्नयकन्या॥सहायतिनामकिन्नयकन्या॥कयिलानामकिन्नयकन्या॥आकाशयजितानामकिन्नयक

नामब्रह्माङ्गनामकिन्नरकन्या॥मणिब्रूणनामकिन्नरकन्या॥मणिधलसीनामकिन्नरकन्या॥विष्णु
जनयप्रिसेवितानामकिन्नरकन्या॥गतानामकिन्नरकन्या॥मनाहरीनामकिन्नरकन्या॥अवस्यमुख्य
प्रनकानि किन्नरकन्यागतानि सन्नियतितानि॥ ॥अनकानि उद्यागिकागतानि सन्नियतितानि॥
नि॥अनकानि चक्रचक्रकयप्रिउङ्कानि सन्नियतितानि॥ ॥यदा महासन्नियाता हलदावीधि
महानप्रकयमयातिशयनि॥ ॥निश्चयित्वाङ्गवत विहास मागकनिस्य॥सर्वत विहास॥

स्यप्रिगाहिताचवदृग्धर्कं वदिवमनिजलायसिकासं^{धं} ४ यनिगाहिताचवदृग्धर्कं वदिवमनिजलायसिकासं
 ४ सुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ सुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ सुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ सुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४
 यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४
 स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४
 ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४ यनलयनसुवर्णप्रवितादृग्धर्कं स्म^{धं} ४

६६

म्वितातिगाकागिकवमुष संवितानि मुकाहायगतसुदुमुष संविता निःशोभिकुलसंमुद्योमं केयूनभतयत्
 वितानिगातमिनेकडं तवनः विहाय वजं मया निहायो निहृयुतं स्म^{धं} ४ विहाय वजं मया निहायो निहृयुतं स्म^{धं} ४ विहाय वजं मया निहायो निहृयुतं स्म^{धं} ४
 ॥ अतः कान्ययूक विरुधयो हृतानि काविदं द्वागमयो तवासां यनिवृष्टं ४ कावित्त्वा नाविधययय निवृष्टं ४
 तद्यथा ॥ यिउत्तलं यप्रकर्म दयुधु विकमा नव माहा मा नव वः ३ इमनयूयय निवृष्टं ४ ॥ अथोत्तवि
 विधानिकाकयूयाय न्यद्येत ॥ तद्यथा ॥ वम्यककचवीनयाटलानि मुकं कातिगन्धवापिक हर्मनानि

वाः प्राप्ता वा उच्च गच्छन् ४ लिखन् यच्च ॥ अथ गच्छन् ४ लिखन् यच्च ॥ प्रवन् सत्त्वा अविशो महानः
 नक कायिकं २० स्वयं हनू हवन्ति ॥ ॥ कथं लगवन् वीची महान् नकं २ वसा किं तच्च वाधिः
 सत्त्वा महामत्त्व ४ प्रविगति ॥ ॥ लगवानाह ॥ यथा कृत्य पूषा जातकवर्हि दिव्य बल मय उद्या १०
 न्ये विगति ॥ प्रवमव कृत्य पूषा स्वसा किं तच्च वाधि सत्त्वा महामत्त्व ४ अविशो महान् नकं प्रवि
 गति ॥ नच तस्य काय श्यथ लवम्बति ॥ यदा वीची महान् नकं समीप मय सत्त्वा मति ॥ तदा सो अ

वीचि महान् नकं गीति लवम्ब गच्छति ॥ तदा तस्य मया नय वर वा ४ सर्वं गमाय यच्च ॥ उविश विचिकया सत्त्वाः
 वं यच्च ॥ किं सर्वं वीचि महान् नकं २ गच्छति मिरुवा इह तं ॥ ॥ यदा वसा किं तच्च वाधि सत्त्वा महामत्त्व यः
 विगति ॥ तदा सकटवक्रय मानमाया तिषा इह तानि ॥ सावकुम्भि विस्त्रुतुः तस्य नवागिरेव दार्य युक्ति
 यतिषा इह तं ॥ ॥ अथ गेय मया लय वर वा ४ अति मय सत्त्वा विविता तत्ता मत्ता गजवक्र पिशुला
 दया श्य गृह्य नय मावा जात नाय संभेद वाच ॥ यत्तु हृद वा जानिया ४ साची स्माकं कर्म ह मि ४ य निदि

यपप्रपियाय। वयदाय। वधनाय। पृथिवीवपलाचनकनाय। श्रावसुनकनाय। भतसुरुसुडुजाय। काठि
 भतसुरुसुडुजाय। नकादशभीषवठवामुदवपर्यकाय॥ धर्मप्रियाय। सर्वसत्त्वपनिमाकृशकनाय॥ क
 र्ममकजमत्स्यश्रावसुनकनाय। हननाशिमूलमकनाय। प्रियन्ददाय। जलविथडरुमाय। श्री
 चिसंलक्षकनाय। हनलक्षकनाय। हनप्रियाय। सर्वदेवपूजितनमस्कृताय। शूर्यन्ददा
 य। पञ्चापमितानिर्दशनकनाय। सूर्यवपलाचनकनाय। धर्मदीपकनाय। कामरूपाय। सूरूपाय। गं

१२

धर्वरूपाय। काचेलनपर्वतसमाग्रहाय। सागजकृत्तिगमीजधर्माय। पत्रमार्थयागमनूपाशाय। स्वमुखसं
 दर्शनकनाय। शूनकसमाधिसतसुरुमावकीर्षाय। श्रुतिप्रतिकनाय। विस्तृतिगमनाय। अघिपूज्य
 कनाय। रुडिनिगउर्यकुसुमाग्रपनिमाकृशकनाय॥ सर्वरावसयूक्ताय। विहवपनिवाजसम्बर्हनी
 याय। उपचितकनाय। चिकामक्षितलाय। निर्वाहमात्रपदशनकनाय। पुतनगनसमूहकना
 य। कुरुतुगलनाय। व्याधिमाचनजगलनाय। नन्दापनन्दनागनाऊयहापवीताय। श्रमाघपाश

सन्दर्भनकनाय। मूनकमलुवतावकीर्णय। वजपाक्षिविद्यायशकनाय। तिलाकरयकनाय। यकनाकस
 रूतपतवताठठाकिनीकूमाधुपसात्रसुतासनकनाय। नीलात्पलननाय। विद्याधिपतय। सर्वकृष्ण
 यप्रिमाकृष्णकनाय। विविधवाधिसांर्गपचिताय। जगत्पूठमाकृष्णवनाय। मूषयचिरुवाधिसांर्ग १३
 पचिताय। प्रतगतिमाकृष्णकनाय। पत्रमान्त्रशापमसमाधिगतसहसावकीर्णय॥ नवंस्यमानाका
 विषयगतनेसांवावधनहृत्वापूतपपियमानाकाकिष्टपदकिशिरुयूतवेकपकाकश॥ अथसर्वनिवृत्त

तलांश्चम्यप्रिसवकि॥ सखिताकसत्वाजं वृक्षीपकामनस्या॥ यमातापिठा॥ सततपप्रियहम्यस्थानदूर्वकि
 ॥ सखिताकसत्यप्रया॥ यकल्याणमिगं सततपप्रियहंप्रियालयकि॥ निसत्यप्रयाशासचतनायमहायान
 सततसमिगमवगमहयकि॥ निसत्यप्रयाशाथमूय्याष्टा॥ अयवासमयवसिताहवकि॥ निसत्यप्रयाशाथयूर्वि
 काशिरूपविम्बानिचटितरूठितानिपुनिसंस्कारं वूर्वकि॥ निसत्यप्रयाशाथधर्मराशकानपप्रिसवकि॥ न
 सत्यप्रयाशाथतथागतचंकमानियधकि॥ निसत्यप्रयाशाथपुन्यकवृक्षचक्रमाक्षिपधकि॥ निसत्यप्रयाशा॥

अ॥ ह्रस्वचक्रमाक्षिपन्धकि॥ न सत्यपूषा॥ यथाधिसत्त्वचक्रमाक्षिपन्धकि॥ न सत्यपूषा॥ ॐ श्रुवं गत्री न मनवि
 चिन्त्यमानस्य यदा का यधु ब्रह्म रायान स्रुज तज्जाडन दानि॥ श्रुति॥ तदा तेषां विंशतिभिश्च यस्मिन्
 तस्य कायदृष्टि वज्रज्ञानेन निरुत्तरा सर्वतः सखा वयं लोकधाता वयपयन्ना॥ आकांक्षितमूखानामवाधि १५
 सत्वा उपपन्ना॥ यदा तं सत्त्वधुं पात्रिमाचयित्वा प्रमपयिनिष्कामति॥ अथ सर्वनिवृत्तविष्कम्ही रगवं
 तमेतदवाचत्॥ रगवानागच्छत्यवलाकि तं ध्यावाधिसत्त्वामहासत्त्व॥ रगवानाह॥ अनकानि कूलपू

उ सत्त्वकाठिनियुक्तं तसहसाक्षिपन्निपाचयति॥ दिनदिननास्ति कूलपूजं ॐ ह्रीं पतिताननकथागता
 नां यादृशमवलाकि तं ध्यावाधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य॥ अथ सर्वनिवृत्तविष्कम्ही रगवन्तमेतदवाचत्
 ॥ केन कायज्ञानरुगवन्॥ रगवानाह॥ हतपूर्वकूलपूजविषयिणीनाम तथागता ३ ईसंम्य संवत्सालोक उद
 पादिविद्याचक्षुःसम्पन्नेऽसृगतालाकविद नूरूपपूज्यदम्प ४ सायथि ४ भास्वदिवानचिश्मनूयानचि
 वृक्षारुगवान्॥ तनकालेन समथनाहं सर्वनिवृत्तविष्कम्ही सृगधमस्वानामवाधिकपूजा ३ रूद्राभ

अथाविपश्चिनस्तथागतस्य सकाशाद्देवलाकिगंधर्वास्य वाधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य उ(६) महावना ॥ अथ सर्वनि
 वयधविष्मिवाधिसत्त्वमहासत्त्वा रगवत्कमत्तदवाचत् ॥ कीदृशात्त्वयारगवन्नवलाकिगंधर्वास्य वाधि
 सत्त्वस्य महासत्त्वस्य उ(६) महावना ॥ रगवानाह ॥ चक्षुषाश्च आदित्या वत्स्यन्नाललाटान्महर्षयः ॥ १८ ॥
 (६) अथैवाह दयो नानाय (६) दृष्ट्वा सां सप्तस्वती ॥ मखभावाय वाजाता ॥ ध्वजशोषादो र्वां वयः ॥ (६) अदना
 त् ॥ यदेतदवाजाता अत्रलाकिगंधर्वास्य कायात् ॥ तदा महर्षयः देवपूजयेत्तदवाचत् ॥ रविष्यसित्सम

१८

महर्षयः कलियुगपतिपन्नकसत्त्वधुसमस्त्यन्नादिदेव आदवायत् ॥ अक्षयं कर्त्तव्यं सत्त्वाधिमा एज
 शविपहीनारुविष्यन्ति ॥ ॥ ॐ दंष्ट्रथ जनयू सत्त्वयू सां कथं कयाति ॥ आकाशीलिङ्गमिन्द्राद्
 ४ पृथिवीतस्य पौण्ड्रिका ॥ आलया सर्वरुतानां लीयनामिन्द्रि मच्यते ॥ ॐ ईदृशी मया कूलपूजविपश्चिनस्तथा
 गतस्य सकाशाद्देवलाकिगंधर्वास्य वाधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य उ(६) महावना ॥ तदप्यतिक्रम्य विखीन
 मतथागता ॥ १८ ॥ संम्यक् वक्ष्यामीकठदयादिदिद्याचनक्षसम्पन्नं ४ सगुणालोकविद्वन् रूपयूयदम्प ४ सा

पथि॥ आत्मा देवानां चिन्मनूष्याश्चैव ब्रह्मा रूपा गवान्॥ तन कालेन समथनाहं सर्वनिवपक्षविश्वकिन्दान
॥ आनाम वाधिसत्त्वाः ॥ तस्य भसकाष्ठादवलाकिता ॥ यस्मात्सत्त्वमहासत्त्वस्य उ॥ ५॥ श्रवण
॥ ॥ अथ सर्वनिवपक्षविश्वे मही रूपा गवक मतदवाचते ॥ कीदृशी रूपा गव च यावत्साकिता ॥ १॥
॥ यस्मात्सत्त्वमहासत्त्वस्य उ॥ ५॥ श्रवणोक्तं ॥ ॥ रूपा गवानाह ॥ यदा सर्वदेवानां गमः
यदा अस्मात्सत्त्वमहासत्त्वस्य उ॥ ५॥ किन्नामहासत्त्वमहासत्त्वस्य उ॥ ५॥ सन्निपातिता मूर्तवन् ॥ ॥

॥ यदा रूपा गवन्महासत्त्वमहासत्त्वस्य उ॥ ५॥ किन्नामहासत्त्वमहासत्त्वस्य उ॥ ५॥ सन्निपातिता मूर्तवन् ॥ ॥
॥ तदा रूपा गव
नामस्वद्वानात्रानावद्विषयमथानिश्चयकि ॥ ॥ नीलपीतलाहितावदात्ममाङ्गिष्टस्फुटिकज्ज
तवक्षनिश्चयित्वा इति विदिह सर्वान्नाकधरुनवरास्यपूज्यवाग्यरूपा गवन्किपदकिक्षी
रूपरूपा गवन्महासत्त्वमहासत्त्वस्य उ॥ ५॥ ॥ अथ तस्मिन्नेव यथादिनत्तपाक्षिन्नामवाधिसत्त्वमहा
सत्त्व उ॥ ५॥ यस्यासनादं कां समरूपा संगच्छन्वादिक्षिजान्ममदुलं पृथिव्यामालाप्यथनरूपा

नृकनाङ्गलिमुशम्यरुगवकभनदवाचन॥ ॥किष्मपक्षरुगवत्रीदृष्टान्निमिरुं पादरुतं॥ ॥
 रुगवानाह॥ ॥उषकूलपूगवलाकिर्गधवाधिसत्त्वामहासत्त्व४सुखावत्यालाकधभागाग
 कृति॥तस्यागच्छमानस्यदृष्टान्निमिरुंदर्शितं॥ ॥यदावलाकिर्गधवाधिसत्त्वामहासत्त्व४
 ग्रागच्छति॥ ॥तदाविविध४कल्पवृक्षाविक्रयनि४॥ ॥चूतवृक्षाविक्रयनि॥ ॥
 रुद्वृक्षासततंजायते॥चम्पकवृक्षामृतेनमस्ति॥श्रुतिकूमदपूव्याहिकीर्ध४पूवनिध४

१८

पादरुवनि४॥ ॥पल्लवृक्षान्सततंपञ्चनि॥ ॥विविधानिपूष्यवर्षाक्षिपतनि४॥ ॥
 कल्पवृक्षामक्षिमुक्तावज्ज्वर्य४द्विभिलापवालानिदिवानिचवमुवर्षाक्षिपतनि॥ ॥
 ॥ ॥तस्मिन्नाविहायसमापसप्रजलानिपादरुतानि॥ ॥तद्यथा॥चक्रजलंहस्ति
 पलम्४पलम्माक्षिपलंमु॥पलंगृहपतिपलंपविनायकपलम्भवसप्रजलंपादरुतं॥ ॥
 रुमि४सावर्धुनिरुसादृष्टं४॥ ॥यदावलाकिर्गधवाधिसत्त्वामहासत्त्व४सुखावत्यालाकध

१५
मार्चिष्वाकस्तदा पृथिवीष्विकायं प्रकम्पिता ॥

॥ अथ यत्नपाधिवाधिसत्त्वामहासत्त्वा र्गवन्तम

तदवाचत ॥

॥ कस्य निमिक्तानि र्गवन्तश्च ॥

॥ र्गवानाह ॥ नृषकूलपूजावला कितञ्च वाधाधि

सत्त्वामहासत्त्वमागच्छति तस्य निमिक्तमोदधस्यार्द्रकृतं ॥

॥ यदा चलितस्तदा मना प्रमं यम

वषस्युवर्षति ॥ तदा वला कितञ्च वाधाधिसत्त्वामहासत्त्वः सहस्रपूजापि पद्माक्षिस्वर्गदधुनि क

सानिगृहीत्वा यन र्गवन्तनाय संकाक उपसंकम्प र्गवन्तः पादोभियसा रिवन्द्य ॥

२०

१५

गवन्ता यमन्यना मयति स्म ॥ मासि नञ्मिता हन्त तथा गते नृषहिता निवाय कृत्य स्यात्तं कता अस्त
घृस्तनता ॥ सुखे वै स हानता ॥ तता यमनि गृह्णाम वा र्कन स्त्रायिताः निददा वला कितञ्च न
स्यवाधिसत्त्वामहासत्त्वस्य गूढा हावना कृतं । कीदृशीत्यया वला कितञ्च नस्यः कर्म ह मिनिषाः
दिता ॥ मता यन सवीची ययन् वृकाल सुप्रोचवा ययन् वृमहान स कष हाह स्यपन ॥ अग्निघ्नं म
हाननक । काष्ठमहाननक ॥ सस्त्रमहाननक ॥ श्रीतादकमहाननक ॥ नृषमहाननक वृथस

लाउययनास्तिषांश्च कर्महमिहलवयविकाका मकरवः॥ कलावानूलुनायां सम्यक्वाधिय
तिष्ठापयितव्याः॥ ॥ अथ वस्त्रा किं न्यवाधिमत्वा महासत्वः शुद्धं यन्वाकलसं क
लाहगवक ४ पादो निवसाहिवन्द्य उकार्क यकार्क ३ यक मित्वा कलक मित्वा गिरियिथु अकार्क २०
हितः॥ ॥ अथ वस्त्रा धिवाधिमत्वा महासत्वा लाहगवक म ४ अथ वस्त्रा धिवाधिम
त्वा लाहगवक म ४ तदवातन ॥ अथ वस्त्रा धिवाधिमत्वा महासत्वा लाहगवक म ४ अथ वस्त्रा धिवाधिम

वाधिसत्वस्ययुधसमकारं ॥ लगवानाह ॥ गृध्रकृतयूगनिर्जया मिथञ्ज्यावलाकिनग्नयस्ययुधस्कः
 र्भगार्गगानदीवाहकायमाहूथगताः ॥ अहिकः ॥ सम्यक्वृद्धाः ॥ दिशकस्यचीवसयिधुपायस्य
 नामनश्चनस्ययहैषद्यविकात्रेवृषस्त्रयिताहवकि।यस्यनेर्वातथगतानांयुधस्कभूषः
 सद्यकिञ्जवलाकिनग्नयस्यमहासत्वस्यगजकतासायवृष्यस्कभूषः ॥ तद्यथार्त्तामकृतयूगदादभमासिकेनस
 म्यधचर्तुमहाद्वीयरायेदिवावर्षदिवासकस्यकविर्गघयिर्तुवानउकृतयूजावलाकिनग्नयस्यवाधि
 २५

सत्वस्य सत्वमया यूयं सत्त्वान्नगद्ययिर्गुं॥ ॥ तद्यथा यिनामकृतं यूपमहासमूहस्य च उज्जितं चाकृतं
 सहजासांगमिर्धैर्यमया वैयूयनवडतामृषयर्थकः तत्संयाजकमकमकविन्दुगद्ययिर्गुं नडकृतः
 यूगावसा कितं ग्वनस्य सत्त्वान्नगद्ययिर्गुं॥ ॥ तद्यथा यिनामकृतं यूपवर्णदीपयूप २१
 उषादकाः सिद्ध्या पुत्रिकृतं च मृगदिहिः लमहिगर्दलावसकहस्तिना ज्वा मदिशा मार्जा रकादि
 तिस्रयूप उषादकस्य सत्त्वान्नगद्ययिर्गुं नडकृतं यूगावसा कितं ग्वनस्य महासत्त्वस्य सत्वमया
 १२

यूपस्य सत्त्वान्नगद्ययिर्गुं॥ ॥ तद्यथा यिनामकृतं यूपवत्समायुक्तं यमास्तथागता हन्तः सत्यस्य
 वृद्धाः दिव्यसुवर्णं च त्वमया मुयाकासयत्। काराययित्वा उकलानः वातावसा यमं कुर्यात्। तस्य सत्त्व
 मया कृतं यूगावसा कितं ग्वनस्य वाधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य यूयं सत्त्वान्नगद्ययिर्गुं॥ ॥ तद्यथा
 यिनामकृतं यूपसुतमयसीर्षवनस्य उकमकयगागिगद्ययिर्गुं नडकृतं यूगावसा कितं ग्वनस्य वाः
 धिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य यूयं सत्त्वान्नगद्ययिर्गुं॥ ॥ तद्यथा यिनामकृतं यूपवर्णमहादीपयूपः।

१कदापि

पुरुषदारुकास्तु सर्वज्ञानं आपाह्नं ससकृतादामिह स अनागमिह स अहं लंख कवालो नियाऊः
 यत् ॥ यत्तु त्वं यद्यस्तु मवसा कितञ्च न स्याद्विस्तृत्य सर्ववत् ॥ वातागम्यस्तु ॥ अथ
 पत्रया विवाधिसत्त्वः महासत्त्व एगवन्कमेतदवाचतु ॥ नम एगवन्कदा विदीदज्ञं सचिन्मन्थगः
 तानां युष्मस्तु इह स्वात्तु त्वं वा वागववाधिसत्त्व एतया इह स एगवन्कवसा कितञ्च न थोदै स्य मः
 हासत्त्व स्यः युष्मस्तु ॥ एगवानाह ॥ यत्तु कृत्युत्तमस्तु इह मः सुथागता अहं न ४ सस्यस्तु वद्वालवयुः

२३

मन्त्रमकलानर्धनदिवा॥ कल्पविवनविद्युदाणस्यनासनानयलेयहेवद्यवनिवाये कुरुतथाग
 ताः अहकः स्यात्कुरुवावला कित्त्यनस्य वाधिसत्वस्य महासत्वस्य नमस्कृवक्तिः पूष्यस्तथैवायि
 दुर्गायागवकृत्यूप अहमकाकी अस्मिन्वलाकधापो विहनामि। सखितासत्या साकहवति। यश्व
 ला कित्त्यनस्य वाधिसत्वस्य महासत्वस्य नाममनूस्मयक्तिः। तजनामनघावाधिद्वैरववनिमुक्ता हवक्तिः॥
 अथ श्रिमर्मायिकद्वैरवन्न हवक्तिः। तगुह्याउवयदाः वनाजर्गहगाः प्रतावायुवेगमः वगक्तः॥

九

१२४
 रवावतिशकधातुम्वज्जमिताहस्यतथागतस्यसंस्वधर्मयवनाय। अत्रात्रसंसाविकंद्रवतवोकायन
 वाधतवानचवागद्वयमाहृतज्जा मयधः नचतर्वाकुधइ४स्वकायनवाधतवानचतर्वाहवासुइ४मनूजा
 नन्निगतसिन्धवयप्रयुजायकधर्मनस्यनयूर्यमाना४एततयचियहंयवस्मायितास्मावदस्मिन्नाकध २३
 मोतिहन्तिमयावदवलाकिगम्यनस्यवाधिसत्त्वस्यमहासत्त्वस्यदृष्टयतिहायनीयुनिताःसर्वसत्त्वामाहु
 यतिह्यायिता४॥ ॥ अथचत्तयाधिवाधिसत्त्वामहासत्त्वालगवक्तुतदवाचतुवाकतम्यकास

लगवन्नादृष्टयतिहायविपुर्नितासर्वसत्त्वामाहुःसंतिह्यायिता४॥ ॥ अथचत्तयाधिवाधिष्वः
 यतिमावदव४सत्त्वकासर्गसंसाचमन्सुचतिनीसत्त्वान्यविवाचयतिवाधिसास्मयदभयति॥ यनय
 नयुयसवेनयानीसत्त्वानीतिनतनयुधनधर्मन्दगयति॥ तथगतवयुय
 सधर्मन्दगयति॥ यत्कवृद्धवेनयानीसत्त्वानीत्यत्कवृद्धनयुयसधर्मन्दगयति॥ अहवेनयानी
 सत्त्वानीमहत्तयुयसधर्मन्दगयति॥ वाधिसत्त्ववेनयानीसत्त्वानीवाधिसत्त्वयुयसधर्मन्दगयति॥

महश्चरवेनयानीं सत्वानीं महश्चरयययययययति ॥ नासायनवेनयानीं सत्वानीं तानायनः
नूयययययययति ॥ वक्रवेनयानीं सत्वानीं वक्रयययययययति ॥ ॐ नूवेहयानीं सत्वानीं मि
नूयययययययति ॥ अदिलवेहयानीं सत्वानीं मादिलयययययययति ॥ नूवेहयानीं २६
सत्वानीं नूयययययययति ॥ अग्निवेहयानीं सत्वानीं मग्निनूयययययययति ॥ वक्रयन
वेहयानीं सत्वानीं वक्रयययययययति ॥ वायवेहयानीं सत्वानीं वाययययययययति ॥

यति ॥ नागवेहयानीं सत्वानीं नागयययययययति ॥ अविष्णुयतिवेहयानीं सत्वानीं मविष्णुयतिनूयययययययति
नूयययययययति ॥ यज्ञवेहयानीं सत्वानीं यज्ञयययययययति ॥ वेद्यवेहयानीं सत्वानीं वेद्ययययययययति ॥ यययययययययययति ॥ नागवेहयानीं सत्वानीं नागयययययययति ॥ वेद्यवेहयानीं सत्वानीं वेद्ययययययययति ॥ नागह
वेहयानीं सत्वानीं नागहयययययययति ॥ मातायिहवेहयानीं सत्वानीं मातायिहयययययययति ॥ यययययययययययति ॥ यययययययययययति ॥ ॥ अयययययययययययति ॥

सत्यस्य महासत्यस्य सत्याय विचारयति ॥ निर्वाणं हि मयि यदर्थं यति ॥ अथ च त्रयाणि वाधिसत्त्वः महासत्त्वं तृणवत्
 भगवद्वचनं ॥ यत्र माचार्यं ह्येषा काऽहं ॥ तृणवत्तत्र भगवद्वचनी दीर्घस्याविषयत्वं दृष्ट्वा श्रुतं वा ॥ यादृशमवसा
 किं गच्छेत्स वाधिसत्त्वस्य महासत्यस्य विषयता दृष्टं तथा गतानीतं सन्निश्चयं ॥ तृणवत्तत्र ॥ अतिक्रमयत्तु अः ॥
 स्मिन्नेव जम्बूद्वीपे वज्रकृत्तिनाम गृहं न तज्जाने कान्यस्य काटिनिवृत्तं सत्तत्त्वं ह्यस्य विषयवत्त्वं तस्मिन् ॥ तत्र कृतं
 पूजावशादिति श्रुत्वा वाधिसत्त्वस्य महासत्त्वः ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अयमस्य नामाकावधुर्हमहायान

सत्यं जानमर्द्धयति ॥ अस्य नामाकावधुर्हमहायानस्य अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥
 सत्त्वः ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥
 सत्त्वः ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥
 उवसद्ममिति ॥ मा ॥ ह्येषा कृतं पूज्यत्वा कावधुर्हमहायानस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥ अस्य त्रयं धर्मं नन्दयति ॥
 क्रीकृतं ॥ सत्त्वावतिगमनाय च विचित्रं कृतं सत्त्वः क्रीकृतं दिशो मोलीकृतं सत्त्वः ममीदृत्तं सत्त्वः मिहं मचयका

न समयश्च नियतिरनभवस्तथावतिवसमन्वयाकृतिः ॥ अथ एतत्त्वानि यतिविहितं सवसाकितं ग
 यावाधिसत्त्वमहासत्त्वनिर्वाधिकीहमि मयदमयति । अस्मात्तन्निर्वाधमयदमिउम् ॥ अथ च तयाधिः
 वाधिसत्त्वोत्तावत् ॥ यदीमिच साहिवं शन्येवय कानः ॥ तदवति कुम्यविश्वहना नाम तथागताहन् २६
 सम्यक्वद्विद्याचयमस्य नः ॥ एतानासाकविदन्तु रथ्युनवदम्यसावधि ॥ सासादवानाश्चमनूया
 नाश्चवद्विद्यालगावत्तुनकासेन । तनसमयनाहं सर्वदीवनवाविकृष्टिनाकिवादीमयिनहवत्तुगिनिः

गङ्गानकचकपदास्तानवासी अमनूयावचनं यथिवीषदलाविहनाम ॥ तदाकासान्कालसमयातथाग
 तस्यसकासात्तुगास्तुहावनाश्रुताः वसाकितं च सवाधिसत्त्वस्यमहासत्त्वस्यश्रुताः ॥ अथ इत्
 काश्चनमयाहस्यागत्वा अर्धमूर्खानीधर्मदमयति ॥ अर्थादीगिकमार्गतिवाचयामयदमं कान
 नाकाश्चनमयाहस्यानिक्रामित्वा कूयमयाहमिषविसतिवाक्यवगुव्यादिकायूनवयूक्तानितुर्व
 तिवागैषीमवसाकितं गवाधिसत्त्वमहासत्त्वः सर्वसत्त्वानीधर्मदमयति । अथ लुलगावका अहि

मखः धर्मवर्था र्ययव लायसुवतसा निर्वो धिर्कं सत्व स मन वि चित्तयनु ॥ अथ न वृन् सा अ व सा कित
 ज्यवा स्या वा धि सत्व सा म हा सत्व सा यवत ४ लि ला व त व वा च नू अश्व स यतिः अश्व ह ताना स त्वाना मार्ग
 मयदर्भ यर्ग सा अ जार्ग स त्वाना गान मय स व च य वा य घ सा गा यि न ह ता ह वः व द्वा रु मा ल्भ द्वा दी य ह २०
 ना ए व ॥ स व त क मा रु मा ल्भ मयदर्भ कः स खि ना स त्वाना य त व स त्ते व वि य ह ना म म न स म र्भ ति ना
 क ह मि र्द इ र्व जा ह म म्ब र्य य ल नू ह वा म भा अथ न वी स त्वाना का व उ य ह म हा या न स र्ग व त्त वा ऊः

कर्ह वृट ति ग्वा न य ति ॥ ज द यि न वृन् सा अश्व अवेव हि का ह मि नि या दि ता ॥ य न म भो ख न स व ता
 ॥ अथ जार्ग वा सा कित ज्यवा वा धि स त्व सा म हा स त्व ति क्वा त्या न य त वा या ह सा य वि स ति अ या मः
 र्य य न स व लि स स व न्द वृ द्ध ४ स त्ते का स म्भ र्भ कः ॥ ३ य र्भ क म्भः अथ स व लि न स व न्दो द्ध न
 व वा व सा कित ज्यवा स्या वा धि स त्व सा म हा स त्वः मा ग क्क र्भ य स ति स ॥ द्वा व सा न ४ वृन् य वि वा न ४ सा
 र्भ अ न के च स व स ते ४ क्क वा म न का दि हिः स ह य वी वा पा ग लाः अ व सा कित ज्यवा स्या वा धि स त्व

सुखादथायनियत्यसदानमदानयक्तिस्म। अद्यमसदसंजुतम अद्यमस्यसुसतावसाः। अद्यमस्य
सायविषुक्तयनयासम्यगसनदृष्टः। तदोभसकार्योभोख्यानिमवताति॥ अथावसाकिनयन
सुखाधिसत्वः महासुखित्वेनलवी० मनुष्यदत्ता॥ मनुष्यदत्तयस्यनतायनस्यनयसुक्रानाः प्राः २८
भक्तियोगोभक्तानांयनपात्रहिंसकानांजनमवदाहयतीतीतानामुद्विगमानसानीसंसावदः
स्वाविग्रहानांजाताहव। अथाथानीमातायिगृह्णोहव॥ अथामस्माकः॥ वक्ष्यतवक्षानीमार्गमयदः

अथगतद्वथायिनामकृतपूजःयतथागतस्याहर्कः० सम्यक्वृद्धस्यपितृयागमनूपयकृति। तथादिदंयुष्मत्क
सुख्यवकासिगतद्वथायिनामकृतपूजद्वदगगज्ञानदिवात्तकायमाः सुथागताहर्कसम्यक्वृद्धाहवयूः
सुखाधायययदिवांकर्त्यः सर्वसुखायधानननयिनसुक्राः० वृद्धसुख्यप्रक्षयिर्गु। प्रागवाहमकाकीअसुन
हवेनविहसासिगतद्वथायिनामकृतपूजगकर्मयायनमानुष्यस्यपमादामुद्रहीगुभू। नउकैसकमयाकः
सयूपपितृयागस्यपूजसुख्यगद्यिर्गु। तद्वथायिनामकृतपूजसकमयाः महासुद्रसकैकानिदिन्द्रसः

शिर्षं म॥ ननु कलपूय विष्णु यागस्य सक्तं यत्नं कृत्वा शिर्षं म॥ तद्यथा यिना मकलपूयः चरुं महा दीपवृक्षी
 वृषदासकदाविकादयः सप्त कृषिकर्माणां शुक्ला हवयूः॥ तव महा दीपेना न्य कृषिका वययूः॥ केवः
 सर्वयानकलावकासनकार्त्तनागवाजा नावर्षधारा मूत्रय मन्त्रय कृति॥ तव सर्वयानिष्ठा इत्यन्तः॥ २६
 तत्रैक दीपस्वसकृत्थात्॥ सर्वं मूत्रियुषदाविकाः वृषदाः सकटे लापे मूटे लाति गर्दहादि हि सर्वं कल
 इत्यित्यामस्मिन्स्वसमहा नासि कथं लाति गर्दहादि हि मर्दयित्वा महान् नासि निष्ठा दयित्वाः तत्कृत्वा कलपूयजके

कर्त्तुं गद्य शिर्षं म॥ ननु कलपूयः सक्तं विष्णु यागस्य सक्तं यत्नं कृत्वा शिर्षं म॥ तद्यथा यिना मकलपूयः सप्त
 यवत वाजस्य चरुं सीति याजन सहस्रीर्गां ऊधस्माद् यदे गत॥ उद्धन चरुं वभीति याजन सहस्रीर्गां कथं सच कलः
 पूय हज्जनासि हवैत्॥ महामूडा भस्मादुवनि मधुरै हवैत्॥ यवतु दीपनि वासि ह॥ मूत्रियुषदाविकादविकाः
 सर्वं मूत्रयकार्त्तै हवयूः सप्त स मन्त्रयवत वाजानः नावर्षधारा मूत्रय मन्त्रय कृति॥ तत्र कलपूय सक्तं मया चके का
 कृत्वा गद्य शिर्षं म॥ ननु कलपूय सक्तं विष्णु यागस्य सक्तं यत्नं कृत्वा शिर्षं म॥ तद्यथा यिना मकलपूयः सप्तकाः॥ सर्वः

भक्तपयस्विह्वाभनकवृथयाचनकादिहमागतु॥ नस्यभमोसीकृदुसगम्यमानिचलाह्वयतिहस्तः
अथलथानिमृकाचलकवचानिमवकतयसर्वितानिःमृकाहानादिःमृकिकाजालयसन्धितानिःमृकिकाजः
स्यतिष्ठानिःमृकिकाकलायजालीगुलिकानिःसोवर्गुघटिकाचूयनिवद्वानिचयवधायमानानि॥ अ ३
चवकयिलासहसाचिचूययादानिसोवर्गुगुलानिमृकाजालयसन्धितानिःमृकिकाजालयतिष्ठानि
॥ अर्घयागुसमायूकानि॥ नानाविचित्रघग्घाचलसमायूकानिःतादृगनिकयिलानिसहसादिःअन्यानिः

चक्रमाविर्धमटसहसादिवचमगुहवर्गुयूकसतयासमन्वागताःनानाविचित्रागंकत्यासकनसमसंकृतानाः
यनमचयलाहनानामय्यवसामयिषतिवर्द्धिनीनीःदिवासीकालविहवितानीःमोविदुसगम्यमयविद्वयिकानाः
कयनकटकनयूकठिमखनाःहलालुथीकर्षयूकालुथीःहलीगुलीयसमायूकानीअचअवायमानसमायूकानी
नानाचलायनकवल्पावितानी॥ अन्यानिचलपी० गटसहसास्थःभकातिसूकर्षवागीनिचलवागीनिह्वयिताः
नि॥ अनकातिचलाकससतानिरावाचयूकानिःसजीकृतानिःअनकातिअनयानसमायूकानिमयाह्वयितानिः

दिवाच सनसा अथ तान्याहासनिःसृज्य कृतानि जनेकातिः सवर्धनय मया घृष्टा नल संयुक्ता ४ सततवाव स्ययिता
 ४॥ जनेकाति सवर्धनय मया निःसृज्य सनानिः नल संयुक्ता निदिवा निवदछानिः कृणानि उदायनल यविद
 ष्टिगानि जनेकाति सवर्धनय निःसृज्य कुतुहल सहसा निः नल खचितानि स्ययितानिः तस्मिन् सययं वा ऊस ३२
 न सहस्र सन्नियति तातिना वा सत सहस्र सन्नियति ता वा जनेकाति कृषिय सत सहस्रा वि सन्नियतिः
 तानिः तदा हति स्मय मायन् ४॥ विन्वा नान कृष्ण शिवी क हवी क न्यूवी क या र्य दमया मिषका स्यामि क

प्रिय ल र्या र्ण ह द र्य र्ण र्ण यिला क मा चिका जी विता ध्व य वा य यित्वा नत रु कृ प्रिया ४ सनत मया हदि निगः
 उवध न वल्लानिः लुप्तै ता गृह्या जनेकाति कृषिय सत सहसा निः तस्या नाम गृह्या स्ययितानिः कृष्ण
 या उअव हति तिन र्ण गृह्या जया मयानि किरानि सद्र स मायुक्ता निः तर्वा कृषिया र्ण ह रु वा दाः
 निवहा थयितानि ॥ तदाम सवर्धनानि सृज्य कृताः यथ संधार्व का वृ मयः द्विती र्य दार्वः जया मयः ह
 तीर्य दार्व ता वृ मयः वर्थ दार्व लाह मयः यच म दार्वः नूय मयः वधु संधार्वः सवर्धन मयः सय म दार्वः

३ प्रथमः ॥

[illegible]

कायास्वर्कवावहृताः॥ जीवन्मुक्त्यर्थं अथवा मृताः॥ जीवाभावात्कनकमहावीर्येण सर्वविघ्नानिद्वा
याधिलभयिष्यावकाशगृह्यातिष्ठति सर्वत्र राजानो वच्चा इक्ष्वाकुना रायर्षी सर्वतपस एव चिन्तः
यन्ति अथ सवर्षिस्तस्येव मृतः॥ अथ पुनरपि सवर्षकासावर्षी सयुक्ताः स्थिते कथयन्ति वय
मस्माकं संश्रमहमो मयघनतु वदानी मयघं यदा वधनका सर्वकथान्कदापि यधमस्माकं विन
त्यन्ति॥ यदा संश्रमहमो कार्त्तिक्या मशतदा स्वर्गोपगमावर्षी हवामः॥ अथ गे महा राजानः॥

वैलर्कगृहगता ॥ ० ॥ तदावधयाग्यान्वग्यानिस्वकस्वकानिस्वकीकृतानियन्तव्यथसुजी
कर्वन्निमहाहविगतामि॥ तदावधयाग्यान्वग्यानिस्वकस्वकानिस्वकीकृतानियन्तव्यथसुजी
वीथावधयाग्यान्वग्यानिस्वकस्वकानिस्वकीकृतानियन्तव्यथसुजी
मायविस्वामनकवाक्रम॥ सकथयति॥ इवाववाहैगेहमागत॥ अथसद्वावयावमेतदवा
वाचतु॥ वाक्रमकतमस्याहमेहमागत॥ ॥ सतमाहवाचद्विवाडाजविचहमागत॥

अथसद्वावयावपुन्रसौगत्यावसिमावाचयतिदव॥ अगतस्वामनकावाक्रम॥ ॥ अथसवः
सिक्तमेतदवाचतु॥ कीदृग्भवत्युयाते॥ अथसद्वावयावमेतदवाचतु॥ इवाववाहैगेहमागत॥ अथसवः
सिक्तमेतदवाचतु॥ गक्तुहवके॥ अनीयतास्वाक्रम॥ सतमाहवाचद्विवाडाजविचहमागत॥ अथसवः
व॥ मवयी॥ मनुपुदलं॥ ॥ गृहमेववावलिता॥ सचनसौपाथाय॥ त्याग्यायनेसतमसिमेतद
वाचतु॥ एषकालपुन्रपुन्रवैषविष्टः॥ अवसतविशानोहविष्टमि॥ ॥ वसिक्तमेतदवाचतु॥ कथः

अतमरुगवत् ॥ १ ॥ अवाच ॥ जानाम्यहं तत्त्वनिमित्तानि चिदातिवृत्तवति जाहवाकायूवाय मयंकुची
 मः ॥ अथ नावायुन विचित्रावस्थानस्य विद्यति सारं हविष्यति ॥ तनममसुवस्वति मूखेन्यला ॥ ॥ तः
 दासकथयति ॥ अगच्छाकृष्टकीदृशेति याथाहवत् ॥ ॥ सुविश्वममदवोचत् ॥ द्वयदं हर्मियावयापि ॥ ३०
 वसिष्ठवाच ॥ यदि त्वयामहाबाहो यदंयावसे ॥ मयंगी पियदानि त्वं नृपदत्ता नि ॥ सुविश्वममदवोचत् ॥
 तमूयं गच्छस्व हि मवाच ॥ अत्र गच्छितुं न तिस्र्यनिर्यस्तु वदं ॥ हितं ॥ तत्त्वं नवा मकं नृपमन्त्र दायकं ॥ अ

थमः अवाच ॥ ममदवाचत् ॥ राजान् कथितं मया कास्य नृपयय विदुः ॥ ॥ वसिष्ठवाच ॥ नमस्तथा
 मासं कृतं वचनं मत्कर्म हतं कुरु हवामि ॥ ॥ तनात्मानं मया यमासी कृतं तस्य चन्द्रादिलोक्कृष्टं
 वलितो गच्छितुं मया ॥ अस्मि गच्छतुं नृपयय विदुः ॥ अथ वसिष्ठवाच ॥ ३१
 स्वयं वदितुं ॥ सुविश्वममदवोचत् ॥ किं कृतं त्वं हतं मया विदुः ॥ द्विपदानियः
 नीपुनितानि ॥ हनियदन्न विदुः ॥ तदा सकथयति ॥ हनियदन्न हं विदुः ॥ यत्तमय नित्यं हं या

विदं ॥ कीदृशं नृपायं कथा महे ॥ कैथेनासायस्तु भतदवाचतु ॥ यथाहं स्तुयामि तत्तुल्यं वास्तव्यं ॥ १ ॥
 अथ सवस्तिनस्तुल्यं भतदवाचतु ॥ यादृगं त्वया ह्यार्कं तादृगं कसा भर्तुं सत्यं सत्यं कस्य सत्यं ॥ सत्यं
 सत्यं कस्य मिदं वागं न तस्य सत्यं वा सो व नू व ॥ ४ ॥ साचय ह्यस्मि विना मिताति च लो अन्तु किं विरुता नि ॥ ३७
 यद्वाय कवधं ते यि क्मा वं ४ या पुर्वे ४ की वं विद्वं सि वानि ॥ ताति च सुवर्षं मया नि सिंहा सनाति दिवा
 निष्कृपाश्रुयान हा नि वल य नि व वि ता नि व क्ता ए व धा नि च सुवर्षं घ घा नि सुवर्षं कटका नि वल स्व वि

ताति ॥ ताति कयि ता नि ॥ की व व या पुर्वे विद्वं सि ता नि सा च यद्वा ह्यस्मि वि ना मि ता ॥ ॥ अथ सवस्तिनस्तुल्यं वाय ह्यस्मि
 निष्कृता ४ ग वि व सि ता मा व द वा वा ता व ति न्दा व य ह्यस्मि वा स्तु क स न दान स्तु न व ध न भ व त्तु र्घं ॥ ॥ न मा सु द
 वा यः यत्वा व क्त्वा स नी ला वा ता ल म्प य स्तु धि त ४ मा न ४ वृ न व वि वा न दि श्वा ॥ ॥ आ र्थार्तं हि म या र्ग व न् ह नः
 पूर्व क्त्वा म या का र्त्तं द र्कं त स्ते त क्त्वा र्त्तं ह द न् ह वा मि ॥ ॥ ग ता र्त्ता हि भ र्ग व क्त्वा ह य प्र ह स्ता यः य प्र थि या यः स
 म र्त्तं क्त्वा य य म क्त्वा यः सर्व ह्मि ल सि क्ता य व ह्म त्वा र्त्तं ॥ ॥ सा स न क्त्वा यः ही न दी ता न् क्त्वा यः दि वा क ल

वर सावन कयायः दधि वीवन सावन कयायः लेखक राजमूर्तमायः सगुह सलायः वरमान्वाकायः भाऊयवरा
 यः माऊयियायः तिका मधितसू दृगंयः धर्मगच्छयियावन कयायः वद्यायमिकायः निर्द्वस्त कसारः ॥ २२ ॥
 दक्षिणमया कतमवसाकि तं श्वयसाधि सत्वस्य ॥ ॥ सुखिना हस्तस्य नवनो मम नृस्मरक्ति ॥ मय्यं ३०
 तः ककाससूयः योयवाययन्नसुवी योययन्नसूयः यतनगभाययनेषूयतवनाममनृस्मरक्ति ॥ मय्यं कतवद
 वधो पायहय ५४ स्वातृ ॥ सुखतना हस्तस्य नवनो मम नृस्मरक्ति ॥ गच्छक्ति सुखावती साकक्षतावमित

ताहस्यतथागतस्यः धर्ममनृगृह्यक्ति ॥ अथार्थावसाकि तं श्वयसाधि सत्वा महासत्वाः वसन्तसूयस्यः वा
 कनयमनृययकृति ॥ हविशसिर्त्तमसूयस्यो नाम तथगतो ॥ हस्तस्य नवनो मम नृस्मरक्ति ॥ मय्यं कतवद
 विदन्तुर्विदयनृयदस्य सावथिसासाधनानां मन्थानां वृक्षातगवान् ॥ सर्वतः सूयवेन याहविधीति
 तयतववृद्धकृतेन गगद्दः नक्षत्रगद्दः नमाहमद्दहविधीति ॥ ॥ वृद्धकृती महाविद्यातयुताताहः
 विधीति ॥ तनतस्य धर्मदक्षिणा उयनामिका गटसहस्रमूर्यः मूलाहारमूयनामिकाः आसमहसुचः मो

यो

लीकउत्तमः नानावत्तसैचिगाउपनामिगा॥ ॥ अथार्थावसा कितेभ्यसावाधिसत्ताधर्मन्दमनीकै
 पुत्रिगा॥ गृध्रमहाबाहुः आग्राहकमानुषयचिकयन्ति ॥ सततवविग्रहं महालागान्यप्रविचिकयः
 निदागिदासकर्मकलयो वृषयानयानिसमहोनिधानधनधनकासकाकागमयामि ॥ अशानाससत्ता ३६
 ययुजदापकदारिकाप्रविविकयन्ति हार्यामातापितृयो ॥ ॥ अहिर्बुध्निर्यगक्राहस्रपापः
 माहर्वेदश्चक ॥ मरुमकासहमयनकम् चिगाताहवति ॥ यदापात्तादासहवति तदाजम्बूदीपविषयी

तम्यश्चकिमहातीन्वेतचणीयूयलामिर्तयविप्रूर्कयश्चकिगायचमहाहवक्राहान्यदीवान्पकृतिताः
 मकक्रासीहनायश्चति ॥ दृष्ट्वाचमन्त्रासुतासमाययन् ॥ ॥ ततोयमपात्तपुत्रपे ४ कासयाहोर्ध्वधर्य
 त ॥ त्ववित्तं लवित्तं रुध्रयोचितं महायथयादाविगीर्थक ॥ उल्लिखेपादयश्च ४ यादा ४ याइहवना ४
 जन्के ४ काकगृहस्थानादितिरुक्क ॥ महतीन्वावकीयाभ्यदनाम्यलनूहवन्ति ॥ तत ४ रुध्रयायचित्ता
 सहायथादवनीर्थयादगां गृत्विषमामानिकठकानि ॥ एकेकपादयश्च ४ यश्च ४ गतानिकठकानि ४ वि

ॐति॥ सचाक्रदतिक्रिमया पायवतनसखनकर्मकृतं॥ अथनयमया सपूरुषा उव मोह॥ न लया माः
 र्वातथागतस्य तक्रावकासश्चममापिउपायनिर्यातिर्त॥ नचलयाधर्मगणिमाकाद्यमानायुगानचलयाः
 कचिद्विनातिदीयमानानिदृष्टान्मादिता निगानचलयाकचित्त्वदलस्यविम्वानिउदङ्गिनीकतामि॥ ३२
 सकथयति॥ अथाक्षाश्चलयायवता बुद्धधर्मसंघयमिवर्जितवातकथयति॥ गलेनकर्मरुसंक्रवृहवस॥
 ॥ सगेर्यमया सकेनीयनं यमस्य साहृष्टपूरतानीलाउयनामयनि॥ अथस्यभावाजकथंयति॥ गक

२काथ

कुरुवक्तुकर्महमिमूयदर्शयनि॥ अथनयमया सपूरुषा उनीलाकाससूयमदानवकडियेति॥ डिस्त्रोवेकी
 मर्तकाथविभक्तिगतदयिजीवनि॥ द्वितियगकिमर्तूविधक्तिगतदयिजीवनि॥ ह्यतिघसकिमर्तकाथविधक्ति
 तदयिजीवनि॥ यदाकासत्रकृत्तदगिरवदामल्लडियक्तिगतदयिकालनकृत्तनि॥ ततस्तकाथागूजा
 मूखविस्तीर्णक॥ ददृक्तुवाभायुमपिद^{ता} निविभीर्यकरतासि विस्तीर्णककथमपितासुमपिदृदयः
 मयि॥ अत्रवल्कलानिगूगूजायमानानि सर्वककार्यददृक्त॥ ॥ अथउवमहानाजुनकम्बित्जानाह

[illegible]

सत्त्वसुखानिमित्तवर्तितानि॥ अथ तर्वावाधिसत्त्वानामभ्यगगनगच्छनामवाधिसत्त्वउत्थायासनादकां
समूर्त्तवा सङ्गकृत्वादकिंघञ्जनमनुसंयथियात्युतिस्त्वयायेन लगवान्स्मिनाञ्जितियसम्यः लगवकमे
तदवाच॥ कृता लगवन्वस्ययश्चगच्छतिस्म॥ लगवानाह॥ एषद्वलपूजावलाकितञ्चयावाधिसत्त्वाः
महासत्त्वबलससुखल्यस्य हवनविहवति। तताश्मसिस्मयश्चगच्छतिस्म॥ अथगगसगच्छना
धिसत्त्वः लगवक्तमेतदवाच॥ कृता वायनयश्चयमहवैमैलाकितञ्चयवाधिसत्त्व॥ लगवानाह॥ एः

यकृतपुण्ड्रहेवागक्रयवसाकितग्यवाधिसत्वःमहासत्त्वायदावसंभूतस्यहवतातिःक्रान्तदाऊगवनमहा
विहोमदिशानिपुष्यावर्वातियर्तति॥दिशानिचम्यकवक्रगगानियममल्लहनिशानि॥अर्तकावगगसहस्राधिपुत
म्वितानिमूकालारगतसहस्राप्यवन्तितानि॥कागिकवसुसञ्जीवनयन्तितानि॥साहितदधुतिहवर्धनस्यययाः ४१
मि॥अर्तकानिपुष्यावक्रगगानि॥अर्तकानिकावपुष्यामि॥अर्तकानिपुष्यावर्वातियर्तति॥पुष्यावर्वातियर्तति॥
यवमल्लहनीयानिषाहृतानि॥ ॥अथगगगगआवाधिसत्त्वाहगवकमेतदवाचन॥नागकृतिह

गवन्नवताकितग्यवाधिसत्त्वामहासत्त्वहगवानाह॥अथकृतपुण्ड्रहेवागक्रयवसाकितग्यवाधिसत्त्वहवतातिःक्रान्तदाऊगवनमहा
नाम्निनिर्गच्छति॥सअमन्वावचनम्यधिबीषदमी॥तयकृतपुण्ड्रहेवागक्रयवसाकितग्यवाधिसत्त्वहवतातिःक्रान्तदाऊगवनमहा
मधिनल॥सचतजावलासंकरत॥अर्तकायक्राक्रगसतसहस्राधितस्मिदीयैपतिवगकि॥यदावसाकित
ग्यवाधिसत्त्वहवति॥तनाहृष्टुष्टुप्रमुदितहृदयाकृतकि॥ ॥अथमन्वावसाकितग्यवाधिसत्त्वहवतातिःक्रान्तदाऊगवनमहा
पुनलाहृष्टुष्टुप्रमुदितहृदयाकृतकि॥गगक॥क्रीतलंतिवकावनलमस्याकृमाधकावीः

होमोविह्वलि ॥ ॥ सकथयति ॥ अनेकानि सत्त्वय विपाकानि कर्तव्यानि ॥ सतेर्यङ्नाङ्गसेनीलादिवाप्तव
 र्त्तुन तमयमिहासनविश्रामित ॥ ततस्तु वीर्यङ्गनाङ्गसाधैधर्मदमयति ॥ गृह्यकुतवकाकावद्युहस्यम
 हायानसुगवत्तनाङ्गस्य चतुष्टयादिकाम विगमार्थांशुश्रुति ॥ धनविद्युक्तिः वासविद्युक्तिः पर्यावाप्त्युक्तिः
 पुर्वकविद्युक्तिः या निगममनसिकविद्युक्तिः त्वामिदं पृथक् सत्त्वदनाहविद्युक्तिः ॥ ॥ तद्वत्
 आयिनामकृतपूजामकमयायवमाधुनजस्ययमाधममृहीतं ॥ ॥ तद्वत् आयिनामकृतपूजामकम

४२

याममूढस्येकमदकविर्गमयिषु ॥ ततु कृतपूजामकमयाकावद्युहस्यमहायानसुगवत्तनाङ्गस्यः
 चतुष्टयादिकाम विगमार्थांशुश्रुति ॥ ॥ तद्वत् आयिनामकृतपूजा द्वादशगगनदीः
 वायुकायमा सुधागता अर्हन् ॥ सत्यकाम्ना द्वादशकल्याणकल्याणधनयश्चीवनविद्युयाजगयनाम
 नः सान्यस्यस्येवस्यविस्कारे ॥ वृषधूवगन्धमास्यविस्कारे च वरकृष्णधूवगन्धमास्यविस्कारे
 नूधोर्गता ॥ वृषधूवगन्धमास्यविस्कारे ॥ नगकृत्विपमाधममृहीतं ॥ ॥ तद्वत् आयिनामकृतपूजामकम

नामि॥ तद्यथा विनामकलपुत्राश्च महादीपश्च के कं विहासं कातरा दिव्यसुवर्णचलमयं तं विहासं
यस्य सुकृत्या त्वागं कर्षं कदिन धर्माववाव न कृत्या त्वागं कर्षं धर्माववाव यत्प्रमथस्त्वर्थ॥ कान्तु
बृहस्पमहायानसुर्गं च त्वागं कर्षं कदिन धर्माववाव यत्प्रमथस्त्वर्थ॥ ॥ तद्यथा विना
मकलपुत्रयश्च महासमुद्रमयसं कामति॥ एवमेव कलपुत्रकान्तु बृहस्पमहायानसुर्गं कामः
कि॥ ॥ अथ कथं यद्वा कलपुत्राः अत्र सा कित्तं च धर्मं वा धिस्तु म तदवाचतु॥ यस्तथा ४ कान्तु बृहस्प

४३

महायानसुर्गं च त्वागं कर्षं कदिन धर्माववाव यत्प्रमथस्त्वर्थ॥ ॥ स आह ॥ अथ मय
कलपुत्रा यत्प्रमथस्त्वर्थं सुवर्तिः यकान्तु बृहस्पमहायानसुर्गं च त्वागं कर्षं कदिन धर्माववाव यत्प्रमथस्त्वर्थं
तिष्ठन्मस्त्वर्थं सहसा सिस्त्रा यिता निहवति॥ त्वागं कर्षं कदिन धर्माववाव यत्प्रमथस्त्वर्थं
कर्षं सहस्रपुत्राणां वीराणां वनीगन्धर्विणां यनमेतत्तु महेकाता अत्र च कि॥ यस्तथा ४ यत्प्रमथस्त्वर्थं
उबृहस्पमहायानसुर्गं च त्वागं कर्षं कदिन धर्माववाव यत्प्रमथस्त्वर्थं॥ मृचकं तद्वा कलपुत्राः स्वात्यनि

मूयुक्तं ॥ जातिजनायाधि मन्त्राणां विद्वद्भिरुच्यते ॥ स्वदीर्घमनश्चापारा सो विसृक्ता हवन्ति ॥ यजुष्यः
 यजुष्यः ॥ तजु गजु जातो जातिस्म या हवन्ति ॥ तेषां च काशो गभीरं चन्दनं गन्धो हवति ॥ नीलास्यः
 गन्धिनामूषो हवति ॥ यन्निष्कृष्टं गन्धो हवति ॥ महानागवत्सवगसमत्वा गताश्च हवन्ति ॥ उवन्तं वीमानूसा ४४
 मिकाधर्मदशनाकृताः ॥ तत्र यजुना कृष्णः ॥ कश्चिन्नुत्पन्नश्चावर्हिहस्तः ॥ कश्चित्पुष्पादागामिहस्तः ॥ कश्चिदना
 गामिहस्तः ॥ यतिष्ठापिना ॥ ॥ तत्र यजुना ॥ एगवन्निहव विनृतं मान्यं कश्चित्कान्तं उवगच्छ ॥ अस्मिन्नेव तः ॥
 ह

मान्यकारह मोदिवानि सोवर्हमयानि ह्रस्वादि कर्त्तव्यम ॥ ह्रस्वमयानि च कसयानि कर्त्तव्यम ॥ ॥ अथावः
 साकितं गन्धो वाधिसत्त्व ॥ महासत्त्व ॥ ह्रस्वयजुना कृष्णाने नदवाचतु ॥ अने कानि मया सत्त्वगता निवाधि मार्त्तनिया
 अयितवानि ॥ अथ ते यजुना कृष्णः ॥ कसकया लं कृत्वा चिन्तायना वावर्हिना ॥ ते वीर्यस्य च भवमाह ॥ गमिष्यति
 यथा कसव साकितं गन्धो वाधिसत्त्व ॥ महासत्त्वो धर्म साकथं कर्त्तुं विप्रहीना हविषा मथा ॥ अथ स्वस्वार्थ
 वसाकितं गन्धो वाधिसत्त्व ॥ सत्त्वस्त्रिदश ॥ अथ ते यजुना कृष्णाने नदवाचतु ॥ अथ अर्था

मानं प्रवक्ष्यते द्विष्टोऽवलेऽपि तादितः॥ द्विष्टोऽवलेऽपि तादितः॥ द्विष्टोऽवलेऽपि तादितः॥
 कुरुते॥ ॥ अथ सदवयुः प्रमृतां वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥
 कुरुते॥ ॥ अथ सदवयुः प्रमृतां वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥
 अथ सदवयुः प्रमृतां वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥
 तादितोऽकुरुते॥ ॥ अथ सदवयुः प्रमृतां वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥

जीतैः सप्तकागुरुवन्मादक्रिशीयादृश्यते॥ विष्णुवस्तुथागतस्यानकातितातिहार्थादिदृश्यते॥
 सावमतीयादवयुः प्रमृतां वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥
 एकाहार्चकुरुते॥ ॥ अथ वादवाप्तिमनूयासीदृग्निमिलकुरुवति॥ यादृग्निमिलकुरुवति॥
 अथ सदवयुः प्रमृतां वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥
 मूयदर्शकः॥ ॥ अथ सदवयुः प्रमृतां वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥ वाक् शमं तदवाचत्॥

गमथलिहिनक्षलावतः ॥ अहागुप्तमयं कुरुः सर्वदा वविवर्जितं ॥ अथैववापि न वीजः मथैव इत्तदं स
 मस्यदं ॥ अथ सदवयुः ॐ मां गमथं ला विलोकते वयकाकः ॥ ॥ अथ सुवाक्कृतस्मादेवतिः
 कायादवतिर्यसिंहसद्विषयं पलकृतागलाववाकृतीनां घृतावावहितः ॥ कामनूयमतिनिष्ठा ४०
 यथासादिकं दृष्ट्वा तदा तासां कामचिह्नमूल्यनी ॥ यदा कामचिह्नमूल्यनी तदा तस्य सका
 ममयसंकाका मयसंकाका मयसंकाक्ये तदवाचतू ॥ तज्ज्वास्माकं कुरु माय्यवयं योवना नी नचास्माकं

३ युक्तिविधि

स्वाप्तिर्हविशक्तः ॥ अस्वामिकानी स्वाप्तिहवः ॥ अगतिकानी गतिकारुवः ॥ अयवायमा नीयवायस्माहवः
 ॥ अद्वियानी द्वियाहवः ॥ अश्वनामा साकाहवः ॥ अमाशिते नगहासिः यानगहासिः वक्रगहासिः ॥
 उद्यानवमशीरा निरुमशिया निरुकथयति ॥ यदि मदीय माह कुर्यदि कुरुते ॥ ता आह ॥ कथं वः
 यक्तवाहानकचिथा मः ॥ ॥ तनतासा माय्योही गिक माय्ये मयदमिर्न ॥ माय्ये च पुष्टयं वाधि
 तं ॥ अत आयहि हस मनुष्यार्क सकतादागमपी हस मनुष्यार्क ॥ अमाग मिहस मनुष्यार्क ॥ तासां

सयमनूपाय ४॥ यावत् ४ सत्त्वायुक्तियनस्य रमानाह कृत्यन्ति ॥ विगतिवर्षा नित्यनियुक्तं निकाकावस्यवपुनिय
 नस्यव ॥ ० ॥ अथ अथावसा कितम्भया वाधिसत्त्वं ४ महासत्त्वं निकाकायदया कनायाथनारु सत्त्वा नून
 यथैर्य ॥ अथावसा कितम्भया विविधानिवर्णानि विविधविषयमावस्य ४ ॥ अथममूदकं वर्षः यदा उदकं न सक्त
 र्जिताहवन्ति ॥ तदा यथा हिवा नित्यकृत्वा निरसवसायानि ॥ तदा ह्यप्यनियुक्तं नित्यवन्ति ॥ यदा ह्यप्यन
 सक्तयिताहवन्ति ॥ तदा धनैर्व्यवर्षयन्ति ॥ अथानिचतिसत्त्वं सुकालकृतं नदीनूपतन्ति ॥ यदा यदा

४५

र्वा सत्त्वानां कार्यं शिष्टायाहवन्ति ॥ तदा तदा र्वा सत्त्वानां महिषायमनसिधर्क ॥ अथ तमागधका ४ सत्त्वा ४ य
 पमविस्मयमायना ४ ॥ तच्च सर्वं कल्पनं विअना ४ ॥ विगमिलोपयस्यवभवमाह ४ ॥ कस्यदवस्यार्थयल
 व ४ ॥ तन्मूर्च्छापीपूरवात्ममधुडी ॥ स्तब्धवृद्धामहत्त्वक ४ कृत्वा ॥ तमया मसीवका विहत्त्वमदमुपयय ४ ॥ अ
 नेकवयसतसहस्रायुषिक ४ ॥ सते र्वा कथयति ॥ नयूष्माकमन्यदवस्यचिदीदृश ४ यत्तावीहवन्ति ॥ वि
 चिह्नमवसा कितम्भयावस्यगुत्माहावर्धः ॥ तद्विषयमावस्य ४ ॥ अथ हतानादीपरत ४ ॥ सूर्यानायदस्य

नीकृणरुतः। एषापङ्क्तानानदीरुतः। एषहीतानामहयंददः। आधियचियीठितानीः वेद्यरुतः॥ इति
तानीः सत्वानीमातायिरुतः। अवीचीव्यपन्नानीः सत्वानीः निष्ठास्मयदर्गकः। अद्विजनिहवनरुतः
सगुहविशेषाः। सुवितासुसत्तासाकेयतस्य नाममनुस्मरस्मरकिः। तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व
पचिवर्क्यकिः। सचंगनासुयुवयुगसायस्वसाकिः। तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व
तयकिः। यस्वसाकिः। तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व

सकचलसमन्वागताः। तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व
चलः। तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व
त्रिष्टोतयकिः। तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व
तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व
तज्जयस्मिर्मसाचिकईस्व

धिसल्लसुवेवाकागः कर्हिगः ॥ ॐ ॥ अथस आकागचिकामायैद विग्ध एवसु थगतामचि
 चकारं दृष्ट ॥ साऽनूपूर्वमजगवनी विहायमनूयाक ॥ ॥ स आचैगेकसुगवना दृष्ट ॥ अथ
 वसाकिनेग्धयाजगवनी विहायमनूय विष्ट ॥ यावत्यग्धतिः अनेकानिदवना गयऊगन्ध वीसु ॥ ॐ
 पगसुकिनचमहायगमनूयामनूयगतसहमानि ॥ अनेकानिचयाधिसल्लसुन सहमानिसानि
 यतिगानि ॥ ॥ अथगगधगः अथधिसल्लः एगवकभगदवाचतू ॥ कतमायसुगवनूवाः

धिसल्लगकुतिः ॥ एगवानाहः ॥ एवकुसयुगवसाकिनेग्धयागः ॥ कुतिः ॥ ॥ अथगगनग
 अथधिसल्लमहासल्लसुकीववस्तुतः ॥ अथवसाकिनेग्धयाएगवकलिपदकिरीकृत्यवा
 मयाव्यविगतः ॥ अथस पुनः अनेक विदित्वा एगवान्यं कुतिः ॥ अनेकः कानस्त्वंकुसयुगकीदृशीः
 कर्मसमिहयानिव्यादितामार्तनतस्यएतपुर्ववर्हिर्गसतापुर्तवविचूययनैषुकाससुगयः
 वाययनैषुहाहमहानचकः गीतादकमहानचकः शिक्तमहानचकः एवमहानचकः पुयसल्लः

उदयपत्राकृष्णकर्महमिः सत्वमयवियाककककय कृत्वाचानृत्वीर्यीसम्वर्कवाधोपतिष्ठय
 तितवाभाः॥२॥ दर्ममयासुखयवियाक॥ कृत॥ अथगगनगञ्जवाधिसत्वमयमविस्मयमायन॥
 नचमवाधिसत्वमयस्य॥२॥ दर्मविवर्यदृष्टंताथागतानामीदमविवर्यसंविद्यतयागववाधि
 मलंस्या॥ अथगगनगञ्जवाधिसत्वाः स्वसाकितग्वयवाधिसत्वमयमहासत्वप्रवतः॥
 तिलोऽवसाकितग्वयवाधिसत्वमहासत्वमयमाह॥ श्रीक॥ कृष्ण॥ ॥ अथगगनवाह॥

२२॥

युष्माकर्मध्वयभक्तकिष्कभोयवस्यर्वसाकथं कृत्वाहृदिहवतव्यवस्थितो॥ अथगगवानुः
 सत्वाचमितानिर्दग्धमकगयिउचक्ष्मागृह्णन्तुकुलपूजा॥ प्रथममवाधिसत्वमयनदानवाच
 मितायपिपुचयितया॥ अर्वमीसवालमिताः आक्रियाचमिताः वीर्यवाचमिताः ध्यानवाचमिताः च
 वाचमितायपिपुचिता॥२॥ माननूसाभिकधर्मदगर्नाकृत्वाहृदिहवतव्यवस्थितः॥ अथगगव
 स॥ स्वकस्यकल्लनपूषकाका॥ अथवाधिसत्वाः स्वकस्यकषुवृद्धकृष्णपूषकाका॥

॥ अ॥

संकाय उच्यते महायानस्य पञ्चमस्य यथा भाग्येन लिख्यते ॥ अथ सर्वस्वीवचनविक्रमिहग
वक्तुमर्हते दत्तवार्ता ॥ आख्यातम् गवतः वसाकिं न श्रुत्वा ह्यतः पूर्वकृतमाश्रमाधयः समाधयः ॥
॥ अलग्नानाम्नातश्चार्थविनामकस्तु पुनः आकाशकयानामसमाधिः यत्कयानामसमाधिः ॥
वज्राङ्गनामसमाधिः ॥ १॥ सूर्यप्रकाशनामसमाधिः ॥ विक्रिनिष्पन्ननामसमाधिः ॥ कयूनामसमाधिः
माधिः ॥ विजायमानामसमाधिः अर्त्तकयानामसमाधिः ॥ चूराङ्गनामसमाधिः आदित्यवत्साः ॥

कनानामसमाधिः अचिन्तामसि वचनवत्साः नामसमाधिः ॥ धर्मधयानामसमाधिः ॥ समुद्रवचनवत्साः नामसमाधिः
॥ अरिनिमित्तानामसमाधिः ॥ उद्धीयकृत्तानामसमाधिः ॥ कल्यणीयानामसमाधिः ॥ पातिसार्यसन्द
र्भानामसमाधिः ॥ यथाकृमानामसमाधिः ॥ नाङ्गनामसमाधिः ॥ अरिणीसंशयनामसमाधिः ॥ अचिः
शानामसमाधिः ॥ देवकृत्तानामसमाधिः ॥ अमृतविन्दुनामसमाधिः ॥ यत्कयानामसमाधिः ॥ समुद्र
वत्साः नामसमाधिः ॥ विमाननियुक्तानामसमाधिः ॥ कलविकचूचयानामसमाधिः ॥ नीलाख्यगर्भानामसमाधिः

सप्तमाधिः॥ आनृदनामसप्तमाधिः॥ कज्जकवनामसप्तमाधिः॥ द्विदयनामसप्तमाधिः॥ सिंहविक्रीडिताना-
 मसप्तमाधिः॥ अनृलनामसप्तमाधिः॥ दमनानामसप्तमाधिः॥ वक्षालुर्गनामसप्तमाधिः॥ अलासकनामसप्तमा-
 धिः॥ मत्तकिरलनामसप्तमाधिः॥ विकृष्टितानामसप्तमाधिः॥ पृथ्वीनामसप्तमाधिः॥ स्वकावकानामसप्तमा-
 धिः॥ असुरसंघादनानामसप्तमाधिः॥ हवर्गलभक्षानामसप्तमाधिः॥ तिर्गदसंस्थानानामसप्तमाधिः॥ म-
 हाद्विधानामसप्तमाधिः॥ हवोलावकानामसप्तमाधिः॥ अरुवकानामसप्तमाधिः॥ देवातिमूर्खानामसप्तमाधिः॥

ॐ

यागकानामसप्तमाधिः॥ ययमाथदर्जलनामसप्तमाधिः॥ विद्युनामसप्तमाधिः॥ नामव्यूहानामसप्तमाधिः॥ सिं-
 हविलासितानामसप्तमाधिः॥ स्वाधिमूर्खानामसप्तमाधिः॥ अगमनागमनानामसप्तमाधिः॥ बुद्धिविह्व-
 लानामसप्तमाधिः॥ स्मृतीक्षिप्तसम्बर्हणानामसप्तमाधिः॥ अधिमूकानामसप्तमाधिः॥ जयवाहनानामसप्तमा-
 धिः॥ मार्गसन्दर्शनानामसप्तमाधिः॥ अहिः॥ कलौषावसाकितञ्चयावाधिसं॥ महासत्त्वः॥ सप्तमाधिः॥ १८ स-
 मन्वागतः॥ ॥ नक्षत्रैककामविवधसप्तमाधिः॥ सप्तसहस्रातिस्तितिक्षनिः॥ अर्यकलपूजावसाकित-

२५

२६

वसनसकउमावध ॥ गतस्त्रियसमीपमनूपाका ॥ तकायाकसीनीयकगता निनिःकानानि। कि
 लकितायमानानिक्रमावीचूयमरिनिर्मायतदा कलस्यसमीपमनूपाका ॥ उकार्यभाटकानिदला
 कयुडिफा ॥ गेवस्वकीयानिवक्रामिजवीयतयानिगदीत्यानिषीछिउमावध ॥ निषीछिउशिला तः ७
 तस्मात्स्नानादतिक्रम्ययदज्ञमहातयस्यकवृक्षस्यविश्रमा ॥ विश्रमित्वायवस्यरसाकथकउ
 मावध ॥ कास्माकम्याय ॥ सन्विद्यत ॥ तकथयकिनास्त्यस्माकंडयायस्यस्वनमू ॥ एवंसाकथकत्वा

हूकीरावेनववस्तिता ॥ ७ ॥ अथतवीयाकस्य ॥ यनूवाभंयवत ॥ स्त्रित्वावतमाह ॥ अस्मा
 मिकानीस्वामित्व ॥ अगतिकानीगतिकारव ॥ अक्षीयानीक्षीयारव ॥ अलरानानालयनातव ॥ पनाय
 नानीयनायनातव ॥ मानित ॥ नगृहानिपानगृहानिवक्रुगृहानिकटककयूनामीलीकृद्युतगृह
 ति ॥ उद्यानरसमीयानियुक्तवधीयानि ॥ ताहिराकसीहिरकेकंपूर्वगृहिलाहकस्वर्कनिगुप्त
 नत्युगता ॥ ७ ॥ याचनासीयाकनीबद्धतयातयाहस्वकीयानिवागर्ननीलादिवाचमवसा

लयपते जाहावे स सकथित ४ सकथयित्वा कीर्तुमावय ४॥ सततं मानुषकत सोखन सकथित ४॥
 नुर्वद्विगिय सतत दिवसान्ति कान्ति ॥ सनाथो सयित नुर्वयावत्य श्रितिक र्वद सति ॥ तदा र्वविः
 मयमापन्नान कदाचित्स्यान्मया दृष्ट्वा गृह्णन्वा प्रकृतिग भवच तिक र्वद सत ॥ तदा भवस्य य ॐ
 या हाव ४ कृत् ४ किं क र्व र्वद सति ॥ सकथयति ॥ हर्मि र्वद्विद्यति वासीनी वा ऊसी सातव
 जि विना न जायं कथि यति ॥ तदा भवस्य य या हाव कृत् ४ कथं र्वजाना सि वा ऊसी र ४॥ सक

थयति ॥ यदि न पतिय सि तदा दिकु सय न्क सि की गृ हित्वा अ नू विच र ल ग क ॥ कणा य भन गवः
 मृद्व मृत्त गवा ऊ न म वा विष ही न च प ग ही तं ग न न कानि व नि कृ ता नि र कृ यित्वा अ स्ति नि पः
 द क्रि कानि अ न च जी व नि चान्य मृता ४॥ यदि न प र्ति य मि त द यि मा गे क्का गत्वा र मा र्ग वी कृ तः
 दा मे य द क्षा य सि ॥ तदा त स्या स्त न मा ह ऊ ला ना म नि डा न्य स्ता ॥ अथ स वा चि स र्वा यिका र स
 म ये त स्या वा ऊ स्या ४॥ का सा द क्ता य स प र्ति ४॥ च जा व ल स र्व गं स क्री क त मृ य ग क्का नू विच र

कन्दक्रिययन्त्रिकां गृहीत्वा स्यात्कृतञ्च नृपञ्च सार्यं सन्नगवमनूपाप ४ समस्तनय विग्रमी
 नच द्वात्रिंशद्वाका मिममनयश्चिकि ॥ अथ तस्मिन्नायमेनगवमहाग ३ पकवृत्ता सुगु
 वान् अतातामयातया मत्का सनागद ४ कृत ४ ॥ ततो भवति कवृत्त ४ कथय किं यत्न
 महा सार्थवाहा जानियाद्वयं वाकसी रिताय सन्नगव ३ क्रिया गदादिन दिन सत्पुत्रा म
 गृहीत्वा एतद्वयं किं गानू ए क्रियेत्वा स्त्रिये वायमेनगव ३ क्रियेत्वा गतस्य एतद्वयं वक्ति

॥ तदा ह्येवमक वृत्तावतिर्यपुन्य वदक्रिया पत्निका गृहीत्वा न विचरन्त्वा रितां स्त्रियं गच्छामि गत
 इहैव विष्ट ४ ॥ अथ तस्मिन्नायमेनगवमहा सार्थवाहमद्वचनं ॥ उक्तं च मया दृष्टं यथा कसः
 र्यमा कथं कृतं तदा मया दृष्टं ४ कृत ४ ॥ कडयाथा इमा कं ॥ अथ तस्मिन्नायमेनगवमहा सार्थवाहमद्वचनं ॥ अस्मि म
 हा सार्थवाहा याथा ॥ येनायायत सिंह सदीपा न्वस्मिन् क्रमात् ॥ उक्तं च मया दृष्टं यथा कसः
 इति मया तदा मया दृष्टं ४ कृत ४ ॥ मार्गमेव दर्शयन्त मात्मेनार्गमेव सिंह सदीपा न्वनजम्बुद्विपमनुवि

समाप्तिः ॥ अथ सचनिकया मा म त द वा च न ॥ अस्मिन् तस्मिन् व दी य म हा स मू ड ति य द व वा या हा
ना मा भव वा जा ही न न्दि ता नू क म्य क ॥ स च वा हा हा श्व वा जा सर्व श्व ता म मा व धि उ क्त स व र्ण वा त्र का ह्य
पं श्व व ल र्ण य रि व र्ण द क या ति ॥ स श्व व ल र्ण य रि व र्ण र्ण क ला ग री र्ण य र्ण य रि ति ॥ य र्ण द य रि ति ॥ य र्ण द य रि ति ॥
यु वा हा र्ण क र्ण ॥ क या र ग म मि क ४ या र ग म मि क ४ या र ग म मि ति ४ ॥ ॥ त्वं व र्ण र्ण अ ह न्द वः
या र ग म मि ति ॥ उ व सा क र्ण क ला स वा क सी स मी य मू य ग म्य सा ह्व द ग यि त ॥ उ व म्य ति वि व द्वा

सा क थ य ति ॥ आ र्थ दू ण क थ र्ण ग री र्ण मी त र्ण र्ण ॥ ॥ न दा म या त स्य म या वा र्ण य वा हा र्णः
रु र्ण ॥ व हि न ग र मी श्व र य वा व श नि क्क न ह ॥ त ता म ग री र्ण मी त र्ण र्ण क्क य न य रि ग यि त
॥ स र्थ स वा य म न का र स म य ॥ उ क्ता य त र्ण व रि क र्ण र्ण मी मा या र य ति ॥ अ ग र्ण क्क र्ण व
क्क व हि न ग र म्य ग ला न का र्ण वि अ ॥ सा क र्ण क र्ण मा र य ॥ क र्ण की द गी र्ण र्ण र्ण व नी ॥ क रि
क्क थ र्ण ति ॥ अ ति ह ह म म क र्ण ॥ क रि क्क थ य नि ॥ म म दि य र स र मा अ य र्ण वा हा र्ण ४ स र्ण

यकि। किं विलुथयति॥ नानाविधं ब्रह्मैवमधाययति॥ कं विलुथयति॥ दिव्यमोसी कथुसमग्दमाणिः
ज्ञाययति॥ कं विलुथयति॥ नास्त्यैकं कायदाहस्यम्॥ कं विलुथयति॥ मम विविधनिचन्दनकर्तुः
यकस्तुष्टिकानिधाययति॥ ॥ एवमेव गे० गकथं कर्तुं गतदागं यीवसिकयूयार्धं प्रवाहयकथामि ५०
मानयूष्माकं यकमिदं यदयं गकुसीलि० यमका०॥ न विदुः सीहता०॥ एवमीदृ०॥ सत्यं महासार्थं वा
हनाकुसीलिं हलदीयनिवासिनी॥ तदागं यीमया प्रवाहाय० कन० सत्यं सत्यं वृद्धधर्मसंयत्नय

मानूषीनाकुसी॥ अथ तव सिकयूयार्धं कथयति॥ काऽस्माकं गति० क० यवायसं॥ तदागं यीमया
वाहयं कर्तुं॥ अस्त्यैकं गतिगययं यवायसं॥ ॥ वसिकयूयार्धं कथयति॥ उदयदर्शयता
सार्थं वाह॥ अहं कं यीमवमाह॥ अस्मि यूष्माकं सिंदूरदीयवासाहानामाग्यगजासचहीनदीनानुः
कम्यक० सर्वज्ञानाभीषधीमुक्तासुवर्कवालूकास्तुज्जवर्कनयविवर्कनकथाति॥ कृत्वाचगवी
यषवाणयित्वापिदीयवाहयति॥ क० यारगमिः क० यारगमिति॥ गजास्तुहिवर्कयं वर्यया

यगमिनः॥ अथ तैव सिकयूच वाचतदवाचत॥ कतमस्मिन्दिनगक्रामावर्यं संप्रयया हारकलुमाः
युद्ध॥ तगित्यदिवस्यश्चर्भगनर्वायूचधमस्वरं कर्त्तव्यं॥ तक्रिया कारकृत्वा पुनपवतनगः
यंप्रविष्टा॥ तैवकस्वर्कनिवेगनगता॥ तगताए॥ वाकसीरि॥ सम्राविता॥ गमकक्रान्तस्वैहृष्टा ५१
ताव्युधानयमसिया नियुक्तिविधीयमधीयानि॥ मकथयतिनचमकिचिद्व्यं॥ अथसावाकसीत
भगदवाचत॥ अथयूचविविधन्यास्मिन्निहलदीयडधानयमसियानिःविविधयूचयविपूक्ष

निगअनकातिचयूक्तिविधीयमसियानि॥ सयथाहार्यकणुमाचय॥ ततीयदिवस्यमीनः
सम्वर्ककर्त्तव्यं॥ उधानहमिदर्ग॥ नाथायसकमिष्यामि॥ तानिचविविधानियुक्तिविधिमधीया
निगानिपूष्ययविपूक्षनियस्यामितानिचविविधनिपूष्यामिश्रित्वाआगमि॥ साकथयति
॥ अथयूचवर्कसास्यहं॥ तगक्रयासम्वरमनूविचिन्म॥ अथवावाकसीजाननिशगननासा
कंजीवीताकनायकविधीति॥ ५२॥ सतीसमनूविचिन्मगुक्षीतवनववस्थित॥ तस्यागयाय

क्षीतान्याहाराश्च नूयदलानि उक्ता उक्ता सत्त्वपित्तं ॥ सा कथयति वा असौ ॥ आर्यपूणिकी का व द
 मूर्च्छा भंका विर्तं ॥ अथ सता भेदे न वाचत ॥ स्वदेगातिवता जाम्बू दीय कामने व्या ॥ सा आह ॥ किं क
 आर्यपूणस्वकीयन विषय विषय ना मि भव सिंदूर दीय विविधा न्य उ न य म दीयानि ॥ विवि ५२
 र्धं स व म नू ह व स किं ज म्बू दी य ल च स ॥ त दा हं ह क्ति ता व न व्या व स्ति ॥ स त न्दिव स म ति
 कान्क ॥ दि गि य दि व स य मि ता न्या ह रा वि स म्भ स म नू य द लानि ॥ स र्वा वि ता नि स जी ह ता

निरुति य दि व स य त्प य का ल स म य स र्वे त स य स्ति ता ॥ त व वि ह न ग र स्य नि क्ता का ॥ नि क्ति मि त्वा क्रि या का रं क उ
 मा व द्वा ॥ न के न चि त्प न व सिंदूर दी यानि वी क्त व ॥ त्व रि तं त्व रि त म्भ स्मा ति ग न्क र्वा ॥ ५३ ॥ इ र्ग क्रि या का रं
 कृ ता स म्भ स्ति ता ॥ त्व रि तं त्व रि त म्भ व स य ल ह्य व ग क्ति ॥ अ नू य र्व द य ग स वा ला हा ॥ य या जा न ता नू य
 दा ॥ या व त्प य नि वा ला हा म य वा जा न स र्व ल्प ता ता मो य धी मां द य ति ॥ ॥ आ स्ता द यि त्वा स र्व र्ध वा
 ल का ह्म स या व र्क नं क या नि ॥ कृ ता व ग नी रं प क्ता उ य ति ॥ य दां ग नी रं प क्ता उ य ति ॥ त ता सिंदूर दी य र्ध

सति॥ श्रीश्रीवाक्कासिष्याहूतिरै॥ क१ पासगमिः कवासगमिः क१ पासगमिति॥ अथ गवसिकयूत्र्याः
 नवमाद्व१॥ वर्यपासगमिनं१॥ अथ सवासाह१॥ गवसाजानतदवोचत्॥ हावविकयूत्र्यायदागनीरंयुक्तं
 उयति॥ नयुष्माकं कनचित्तिहसदीयानिनीकितव्य१॥ नकनचित्तिवृक्षयुघाटयिष्यः नचइत्युक्तंयितव्यं ५३
 शाततादृजं क्रियाकारं कृत्वाः तदाहं प्रथमं नयमानुद१॥ यग्यस्यस्यगतानिवशिजानियदाशरुता१॥ तदातं
 सिहसदीयनिवासिन्यासाकृत्य१॥ कित कितायमाना१॥ यद्वगाधवक्ति॥ नूदकिचूदीविसाये१॥ ततस्तं

नूदकगद्यं कृत्वा यतिनिनीकितुमानुशा१॥ यदातं निनीकितं तदातं इत्युक्तं॥ यदकिचायदातं नूदकं
 यतकि तदा नूदकं कृत्वा यतिनिनीकितुमानुशा१॥ यदातं निनीकितं तदातं इत्युक्तं॥ यदकिचायदातं नूदकं
 मीथवासाहमग्न्याजागिषदक्षिणीकृत्यतं कयकाक१॥ तताहं संप्रतिहृत्१॥ स्वकिथनिषगनमनूयु
 र्विधानुयोक्त१॥ तदाभमातायितो क१॥ यतिष्वस्य नूदिगुमानुशा१॥ तथावाद्यमयटलानिविस्तृटिता
 नि॥ तदुक्तं॥ यतिनिनीकितुमानुशा१॥ यदातं निनीकितं तदातं इत्युक्तं॥ यदकिचायदातं नूदकं

पितृशोकथयत॥ जीवन्मुक्तमनुयाक॥ नात्मा कंदबुधकृतं जवाकासं यद्विरता इव कासमाग्नः
स्थायदर्शक॥ मयधकाययिष्ठुदातामृतस्य सनाथकचमीर्यः जीगसावागानामयुगस्य यज्ञावकर्त्त॥
नुतीवचनमातापितृशोवाख्यातं॥ अहगमया सर्वधीवचनविष्कम्भिन्सार्थवाहवाधिसत्वरतनइः॥ ५६
मनुरत॥ तद्यथापिनामसर्वधीवचनविष्कम्भिन्नगकमयावसाकिर्यथयवृक्षसमस्तवगमयिगुं
॥ अल्पमपमिदं साकथं कृतं॥ न केकशामविवरस्य तद्यथापिनामसर्वधीवचनविष्कम्भिन्सर्वधुवा

मयामविवरलुगानकातिगन्धर्वकाटिनियुतमतसहसाविषतिवसकिस्म॥ तवसन्सारिकइष्टवनवाधे
धनैः यममनस्येतसकल्पिताहवकिदिव्यानिवस्तुनियोइहवकिः तपनचगंयागववाधनैतचः
भाहनवाधं तनचनैवधं मवाधनैतसतिआघाटचिरंमूल्यावयकिः नचनैवहिन्साचिरंमूल्यावयग
॥ तसततसमिदं आशयैकाद्रिकमाग्नमूयवसिताहवकिः॥ सततकालं न्यर्माहिकिः साहवकिः॥ तद्य
थापिनामसर्वनिवचनविष्कम्भिन्सर्वधुवा मविवरआहृतायनामचिन्तामधिवलयदातगन्धर्व

अरिषा यचि कयनिः तवा तेषा मरिषा थाः नू सिधतिः तदा सूवर्धु शीम विववा दति क म्य क रुना
 मया म विवव नूः तगाः न का नि म पि का टि नि यू त स त स ह आ वि य ति व स निः क वि द क रि हाः
 क वि दि रि हाः क वि णी रि हाः क वि नू त रि हाः क वि त्व रि हाः क वि ल रि हाः त स्मि न् यथा ५६
 म वि व य नू य म यी र सीः क न क म याः प र्व नाः नू पा म या निः ५७ अ स्ति य प्र ना ल य रि ताः प र्व ना
 ५८ स क स क तिः प र्व ना य र्व ना अ सी ति स ह आ वि ण वि षा य र्व ना व र्म तिः तेषा च म वि षा ५९ द आ ६०

क ल्य वृ द्धा द ग्ग क ला हि त द ग्ग ६१ सू व र्धु नू य य णा व ला व रा यि ता ६२ नू के नू म वि व य च त म् ६३ यू
 कि रि य ६४ क वि द र्श ग य त न वा वि षा य रि व र्धु ६५ क वि लू यै य य रि व र्धु ६६ त स्मि नू य च र स
 मी य दि द या नि ड् म वृ द्धा ६७ स ग क्ष ग्ग न द वृ द्धा ६८ य रि मी रि ता ६९ क ल्य वृ द्धा ७० म दि स क दि
 चारु का व प ल म्बि ता मी सी कृ षु ल य ल म्बि ता क यून य ल म्बि ताः नू यून य ल म्बि ताः स ग्ग म य
 ल म्बि ताः का सि क व मु प ल म्बि ता निः सी व र्धु य णा स व र्धु के क वृ द्धा ग न्ध व र्धु स न वि ग्ग क य दाः

त वा प्रथमं वाह नमो दिवनि तदा मगय आदय ४ स भग मा य शी त सख इ ४ ख मि दं स न्ना पिका धाः
 सत्वा नी कथं ऊ न्द्र द्वी पें इ ४ ख म न्द्र व नि जा नि ज्ञा म र ध य म्भ निः ००० प्रिया विषया ग म पि
 य म्भ पु या गी य म्भ ति त दा इ ति प्रा य ४ सि ध्वा ति अथ सर्व नि व न ध वि ष्क मि ह ग व न्द्र म ग द वा ५६
 च तः य न मा म्भ यो ह न पा फा इ हं ह ग व न्द्र ग वा ना ह ॥ किं का र म्भ कू ल पू ण य ल म वि स्म य मा यः
 न ४० अथ स च जी व न ध वि ष्क मि ह ग व न्द्र म ग द वा चि नूः य दा च दा का न च वृ ह स्य म हा यान

हृदयं तल वा ज्ञ स ता म म न्द्र म्भ नि तस्य ता म र य मा य ४ ००० नि व ह्नु नि पा द ह्नु व नि स खि ता क्क सत्वा य का
 व न्द्र वृ ह म हा यान सृ ण न ल वा ज्ञ म्भ नि सि ध्वा यि यि ध्वा निः ध र यि य नि वा र्वा य ध्वा निः य र्वा य ध्वा ति था
 नि म्भ म न्द्र सि क वि ष्वा नि त स खि ता ४ सत्वा ह वि ष्वा निः य का र धु कू ह म हा यान सृ ण न ल वा ज्ञ स्य व का कूः
 य म्भ ति ति वा य पि ष्वा नि त कू र्म स हा वि क इ ४ ख न्न य म्भ नि न च न च अ ल य कू स कू र्म य ज्ञ य न न च न ही न ति
 या ह व नि न च न ल ग कू कू को स ता र ल ग ज अ क्क म्भ स ४ क मि न्द्र म्भ न च न वी का य वा वि ४ म्भ क म्भ

॥ अथात्मवत्त्वमिति निर्दिष्टा गच्छेत्किं वा अथ एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ साधुसाधु सर्वनीवसत विष्णु म्नीयम् ॥
 वक्ष्ये हर्षयति हानं अतः कानिद वनाग यद्गन्धर्वसुरगपुत्र किन्तु मदात्तगमनं दयागमनं दयागमनं दयागमनं ॥
 मिसन्निपतितानि त्वया गच्छेत्तर्जधर्मसौ कथं कृतम् ॥ यतः ४ त्वये दत्ता वेद स्यात् ४ कृतम् ॥ अथ सर्वनीवसत वि ३०
 ष्णु म्नीयम् एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ यदा एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ यदा एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ यदा एतन्माधुकारं मदात्तं ॥
 अथ एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ साधुसाधु कुरुयुक्तं यत्त्वमवम्यन् ४ यन्तु वक्ष्ये मः तद्यथा यिनाम सर्वनीवसत ॥

विष्णु म्नीयम् एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ यदा एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ यदा एतन्माधुकारं मदात्तं ॥ यदा एतन्माधुकारं मदात्तं ॥
 गतसहस्राधिविवसन्कि ॥ ताश्च गन्धर्वकन्या अतिपूया ४ पासादिका ४ ॥ दर्शनीया ययमया गुरुवर्षयः
 कलगाय समन्तागतादिद्यात्तं कालविहसितगनीया अस्मन्माभिबयुतिस्य द्विन्य ४ ॥ ता ४ ॥ ययमया ४
 रता ४ ॥ नच कासाग ४ ४ खन्नवाधर्क ॥ नच वृष ४ ४ खन्नवाधर्क ॥ नच माह ४ ४ खन्नवाधर्क ॥ नच नासाकाशकि
 श्चिन्मातृयक ४ ४ खन्निविद्यता ॥ ताश्च गन्धर्वकन्या हि कालमवसा किन्तु ययमयाधिसल स मदात्तं सत्यम् ॥

नामनुस्मयति ॥ तदापि कालमनुस्मयति ॥ तदा तस्मात् सर्ववस्तुन्या इह वति ॥ अथ सर्वशिवजनविकल्पी
लगवन्कभेन दवाचि ॥ गमिष्याम्यहं गवान् तानि सामिविवा विदुष्का माह ॥ लगवानाह ॥ अथाः
इहं कूलयुग्धाम विववा ॥ सूर्यग ॥ यथा आकाशमधुपयः क्षीरं सूर्यग ॥ एवमेव तं कूलयुग्धाम विव
वा अथा क्षीरं सूर्यग ॥ गमिष्यामि विववा ॥ समन्ततः आवाधि सत्त्वा महासत्त्वः सुखीयाम विववा ॥ द्वादश
वर्षाभिय विग्रम गानवतः तानि सामिविवा विदुष्का नित्यस्य के कयाम विववा स्थितं ॥ बृहद्गर्गनायिनः

इह पागवान् वाधि सत्त्वा हता ॥ अथ सर्वशिवजनविकल्पी लगवन्कभेन दवाचि ॥ यदा लगवन्कभेन
कल्वेन वाधि सत्त्वेन महासत्त्वेन न दृष्टं द्वादशवर्षाभिय विग्रमति ॥ नच तं तानि सामिविवा विदुष्काः
सि ॥ अथ के कयाम विववा स्थितं बृहद्गर्गनायिन दृष्टं ॥ तदा तेषां याम विववा धर्मता इह मयि किं
गमिष्यामि ॥ आह ॥ कूलयुग्धमाया वी अग ॥ यथा अथ ॥ अथ वत न दृष्टं ॥ निरञ्जना इन्द्रिय महासूरी गतः
सहस्रनेत्र ॥ एकादशगीर्व महायागी यमयागी निनिर्वाह रमीय वस्तु ॥ सच तना महायाह ॥

एवार्कयककलीना अनादगीप्राहानिर्दमः कथं कायाएतथा सर्वधर्मेषु ॥ एवमेव कलपूजावशा
 किं गच्छेत्तावाधिसत्त्वमहासत्त्वमन्युगानकनचिद्व्यतिः तस्य सत्त्ववकायकथगगानाभर्वय
 श्चि ॥ पालवसमन्तहृदयोऽन्यत्रवाधिसत्त्वा ॥ अविच्छेद्यं कलपूजावशा किं गच्छेत्तावाधिस
 त्वमन्युगानकनचिद्व्यतिः तस्य सत्त्ववकायकथगगानाभर्वय ॥ ५२
 त्वमन्युगानकनचिद्व्यतिः तस्य सत्त्ववकायकथगगानाभर्वय ॥
 मत्स्योऽन्यत्रवाधिसत्त्वा ॥ अविच्छेद्यं कलपूजावशा किं गच्छेत्तावाधिस
 त्वमन्युगानकनचिद्व्यतिः तस्य सत्त्ववकायकथगगानाभर्वय ॥

काश्चिन्मन्त्राणां ॥ अथ सर्वसीववधविक्रमीरगवन्कमनदवाचतु ॥ कनायाधनरगवन्कमनदवाचतु ॥
 अवशा किं गच्छेत्तावाधिसत्त्वमहासत्त्वमन्युगानकनचिद्व्यतिः तस्य सत्त्ववकायकथगगानाभर्वय ॥
 दग्धनायवदुनाययथापागनाय ॥ अथ सर्वसीववधविक्रमीरगवन्कमनदवाचतु ॥ अनुजानाम्यहं
 गवानान्तरा किं गच्छेत्तावाधिसत्त्वमहासत्त्वमन्युगानकनचिद्व्यतिः तस्य सत्त्ववकायकथगगानाभर्वय ॥
 वगिभातदावशा किं गच्छेत्तावाधिसत्त्वमहासत्त्वमन्युगानकनचिद्व्यतिः तस्य सत्त्ववकायकथगगानाभर्वय ॥

सत्वः कथं कथातर्जुनिनायसा विवस्त्रितः ॥ किम्पयायायवनाचिरकायजीविनः अवसाकिनश्चनः
 शिविषस्त्रिस्तनञ्चरुननतमशायमार्गसंपुल्लितः ॥ अथसर्वधीवतसदाविष्कम्हीवाधिसत्वः पुनरपि
 गवन्मनदवाचनः ॥ कममस्मिन्कासरागवन्नवसाकिनश्चवाधिसत्वः महासत्वआगच्छति ॥ अथरुः
 गवानाह ॥ हसतिचवहसति ॥ अकासमेकलयूगावसाकिनश्चवाधिसत्वस्यमहासत्वस्यागम
 नकासस्योसमयगतद्यथायितामकूलपूरः ॥ ताशामविवसाववनीर्यमृताविद्वतामशामविवरः ॥

१०

१ कचिदुदकरमीकाः

तगानकातिदवयूगकाठिनियुतगतसहस्रागिषतिवसनि ॥ कचिदकरमीकाः कचिन्नीरामकाः
 कचिन्बर्तुलमिकाः कचिन्वक्षरमिकाः कचिन्सुहमीकाः कचिन्सकरमीकाः कचिदकरमि
 काः कचिदगहमीकाः वाधिसत्त्वामहासत्त्वाहवनि ॥ तद्यथायितामसर्वधीवघविष्कम्हीगस्त्रिस्तनमृतावि
 द्वतामविवसयस्त्रिष्वनः ॥ सुवर्धनयामया एकैकयवतः ॥ वदिः ॥ वदिथाः ॥ जनसहस्राकूरुयमादधीय
 वतानीन् ॥ नडावतिर्गंगसहस्रागिदिशसुवर्धनलोयचिताति ॥ पात्थपात्थकचिदेकचिर्कोलादिकावाधि
 ३ कचिन्नीरामकाः

सत्याक्षयवसति॥गव्यवर्तनयाज्यजनकानिगन्धर्वकाटिनियुतगतसहस्राक्षिपतिवसन्ति॥यर्गंशमविव
 र्णितगतसमिर्तनिर्वादिन॥तर्ह्यश्वाययनि॥गद्यथायिनामसर्वसीवलनविष्कम्भी॥तस्मिन्नामृतविन्दोयामवि
 वलजल्यकानिविमाद्यकाटिनियुतगतसहस्राक्षि॥दिशमसियविखचितानिलम्भरनियानिदर्जनीयानिवि
 णानिमृकाहायसतसहस्रानिपुलम्बितानि॥तैष्विमानेष्ववाधिसत्तावियमिवाधर्मसाकर्थाकृष्टनि॥तणविमा
 नानिष्वस्यकस्यकानिर्विक्रमानियत्युज्ज्वलवक्रमसकसकनियुक्तविस्थः॥कचिदक्षालमधेननवाविगायविपुष्प

४कचिद्विविधपुष्पयविपुष्प॥ ॥गद्यथाउत्पलपद्मकमूदपुष्पलीकशोभाधिकमादावर्वपुष्पयविपुष्प
 म्पुष्पवक्रमेषुमनावसा४कल्यवृक्षाःसाहितदत्ताः४सर्वरूपययणादिद्यात्संकासयनम्बिताभीलीकृत्समुद्राम
 पुलम्बिताहारार्द्धदायापत्तिविता४कयूययलम्बितातदन्यविविधसंकासयलम्बिता॥ ॥तैष्वक्रमेषा
 णीगवाधिसत्ताश्विकमणि॥विविधश्चमहायानमनुस्रवन्ति॥नेत्रोक्षिकीरुमिमनविचिकयन्ति॥संसारिकंइव
 मनुविचिकयन्ति॥नवकगिर्यश्चसचिकयन्ति॥सचिकयित्वामेगीकावयन्ति॥पवमवसर्वसीवरधाविष्कम्भी

सुस्मिन्नामविवर्ध ॥ ॐ ह्रीं वाधिसत्त्वावसक्तिगतताऽमृतविद्भ्यामविद्यादवतीर्थकम् मूर्खातामशामविवर्धकः
 गानकानिकिन्नरगतसहस्राधिवर्धितवर्धकः ॥ ॐ गदककुलकयुगविचित्रमाख्यानसप्तनयनयमः
 लभतानिह्रीं ॥ गतगतकालवृद्धधर्मसंघातियुमनाः ॥ ॐ कागधर्मभेदी विहाविकाः क्रान्तिसत्त्वावितानि ॥ ॐ
 ब्रह्मचिककाऽसम्भगमानुषकाऽ ॥ ॐ गमककुलवृद्धकिन्नराऽहरिमताऽ ॥ गमिन्नवशामविवर्धकानियवर्धन
 विवर्धनगगतसहस्राधि ॥ कविद्वजमयाऽकविद्वजमयाऽकविगुप्तवर्धमयाऽकविहृदिकमयाऽकविषय

वागमयाऽकविदिद्वनीलमयाऽकविहृदिकमयाऽ ॥ ॐ ह्रीं निचकणकुलवृद्धाऽमविवर्धनिसिलानिस
 नृधनैः ॥ गणसामविवर्धनैकानिकल्यवृद्धाऽनकविद्वजमयाऽनन्दनवृद्धाऽसौगमिकवृद्धाऽनकानि
 युक्तवशीगतसहस्राधिविद्याधिविमानिहृदिकवृद्धनसंयुक्तानियवमऽननियानि ॥ यमवीर्यानिषासादिका
 नि ॥ ॐ ह्रीं निविमानानिषाद्वर्धकः ॥ गणविमानवृद्धकिन्नराविश्रान्ताऽविश्रान्तिधर्मसंकथीकृद्वर्धकः ॥ यद्व
 तदानयापमितासंकथीकृद्वर्धकः ॥ गीतयापमितासंकथीकृद्वर्धकः ॥ अनियापमितासंकथीकृद्वर्धकः ॥ वीर्यया

यमितासीकथं कर्तुं कि॥ ध्यानयामितासीकथं कर्तुं कि॥ प्रज्ञायामितासीकथं कर्तुं कि॥ एवमप्यायामितासीकथं
 कृत्वाः सप्तकानि चक्रमा निचक्रमकि॥ कसिद्धवर्गमयाश्चक्रमा॥ कसिद्धवर्गमयाश्चक्रमा॥ गवृचक्रमवृ
 त्तमन्तकवृक्षवृक्षा॥ हितवृक्षा॥ सीवर्गवृक्षयणा॥ दिवा लंकालमिता॥ सीलीकृत्वा लंकामयत्त
 विता॥ कयूनवृक्षवृक्षा॥ वृक्षवृक्षमिता॥ वृक्षवृक्षमिता॥ वृक्षवृक्षमिता॥ वृक्षवृक्षमिता॥ वृक्षवृक्षमिता॥
 चवर्गवृक्षा॥ कृत्वा गमयमद्विगमिन्तवृक्षवृक्षमिता॥ चक्रमा॥ चक्रमा॥ चक्रमा॥ चक्रमा॥ चक्रमा॥ चक्रमा॥

पल ३

विचिन्तयन्ति॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥
 खमिष्टवियविषजा॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥
 ॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥
 पुननगवृक्षवृक्षा॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥
 वृक्षवृक्षमिता॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥ अहा इर्वज्जातिइर्वी॥

[illegible]

कैलमिसत्वेवर्णे ॥ अथ सर्वशिवसर्वविष्कम्भीरगवन्कभगतदवाचतू ॥ कृणोतगवन्कठुञ्जीमहावि
द्यासायगैरगवानाह ॥ इहैताकृत्तयूगसाखण्डुञ्जीमहाविद्यानन्तथागताजानन्तिपागववाधिसत्त्वात् ॥ अ
थसर्वशीवरसर्वविष्कम्भीरगवन्कभगतदवाचतू ॥ यरुगवन्कथागताइहैकस्म्यर्कवृद्धानजानन्ति ॥ ॥ अह
कृत्तयूगकठुञ्जीमहाविद्याअवसाकिर्गन्धवस्ययममहदयं ॥ यश्चयममहदयंजानातिसमाहुंजानाति ॥
अथसर्वशिवसर्वविष्कम्भीरगवन्कभगतदवाचतू ॥ अहिरगवन्काचित्सत्त्वाथखण्डुञ्जीमहाविद्याजानन्ति ॥

पनि॥ पर्यक्तनि॥ साधुसाधुकुलपूजयस्वमीदृशीचिकामधिवत्तयश्च॥ लाहासि। विमात्रितकसकवत्तवः
सजात्याजातियनस्ययथाः ययकुलपूजकृतिगतायासिनः॥ सर्वगतं अवेवतिकावाधिसत्ताहविषयनि॥ यः
कश्चिदिमाधनयनिषुक्तविममहाविद्याकायगतावाकधुगतावा। तस्यकुलपूजस्यवजकायसूरीयः
॥ निवेदितव्यं। सधुगुह्ययद्वेतिवेदितव्यं॥ सधुगुह्ययद्वेतिवेदितव्यं॥ नधुगगहनकादि॥ निवेदि-
तव्यं। यः कश्चित्कुलपूजावा॥ सौषुक्तनीमहाविद्याजयति। सज्जययतिताताहवति। हननासिः

विष्णुर्वातवर्तिमहाभैरवाभैरवागंगावर्तिमहाकनकावर्तिमहादिनेवत्यावर्तिमहायविप्रवर्तिमहाविष्णुवर्ति
 कवत्यर्तिककंपतिनरुणः यस्य कस्यविद्वत्तस्यद्वारमं प्रसाददाति। भैरवावर्तिधधवाः सर्वगतं जवेवर्ति
 वाधिसत्त्वावर्ति॥ इषवानुलयायीसम्यक् वाधिसतिमं वृधनाय ४ कञ्चिद्वर्महस्तस्यननाधिसं स्यगयति॥ सर्व
 भवनमहिकावाधिसत्त्वावर्त्यु॥ दर्शनमात्रं भावितास्यस्त्रीपुत्रवदावकदायिकासुगयकुसिमा॥ लभगदलादयश्च
 नैवइवायस्यनि। याश्चार्यपस्यनि। तसर्वचनमहिकावाधिसत्त्वावर्ति॥ जगिज्जगामचदइ४खविषयविषयाः

ग। द्वाहनाहवति। अचिकर्यजागनीहवति॥ एववउत्तीमहाविद्याजयमानस्यसंवादनाहवति॥ अथसर्वधीवचन
 विक्रमी। अचिकर्यजागनीवः। अयमथाध्वनानीव। अयप्रियन्मनुकयायाः सम्यक्वाधिनिर्वाहस्यपदनैः भाऊस्य
 युवजर्नः। जागद्वयभाहानीकूपसमर्त। धर्मगर्हस्यपविपूवर्षः। देसुसर्गसंसायस्ययकगर्हस्यसंसावर्षनयकानीः
 कजानीसमूहोवर्षाहर्षागिथोल्यानिगनानीमार्जस्वाधौधर्मसंसायनियूवसर्वहृदयनस्यअकयनिर्देशः
 एवमिहगवन० नीवउत्तीमहाविद्याः मनुस्ययकगिचउत्तीमहीपातसकनलवविपूहानिथोसयिर्ण॥ यदि

न२ न२

एगवनूतिस्वामानायासयिर्ण्यनसंविद्यते॥ नचकलममदीयत्मानिगनमसीकृत्योत्तर्ममूत्यापर्यकृत्योत्त
 अलिहत्ताकलैर्मकृत्योत्तदपिमहगवनामिस्वदंस्वीयस्यसाममातायितवहताहवदिह॥ गुरुधामयिगुरु
 ५५॥ अथहगवनूसर्वनिवचनविक्रमीवाधिसत्यामहासत्याहगवनमैतदवाचन॥ सवाभ्यहं कलपुत्र
 सा० यउत्तीमहाविद्याकारत्वनयवमाद्युज्जायमानूलाकधुनयविगुमिहभकानिगुधमगतकाठिनियुक्त
 सतसहस्राधिमयायर्चयामितानि। तवर्णयानिगतानां सकासाहसयासज्जानासयिविग्रहा। तदवलोहभा

नाम तथ गता इह न सम्यक् वृद्धा विद्या उच्यते सर्वं यत्न ४ सुगता सा क विद नूत ४ य नूत दस्य सा च थि सा सा दवा
ना ४ मनूया एव वृद्धा ए ग वानूत स मया पूर सा द क विषय कानि ॥ तदा तं तथ गता ना इह ता सम्यक् वृद्धाः
ति हितं ॥ ॐ मां कल पूर उर्व क नूत क नूत धान्य क विषा मूक तू ग कू कल पूर य धा रु मा ना म सा क धा उ रु ग यः
धा रु मा ना म सा क धा उ तथ गता इह न सम्यक् वृद्धा ति य नि ॥ थि य ग या ध य ति म ॐ मां ष उ रु नी म हा वि द्या म
म नू जान ति ॥ तस्य कल पूर न लो रु म स्यः तथ गत स्थिति का नू य का ना ह ॥ य न य धा रु म स्य तथ गत स्थि वः

१६

इह उ गे ना य मं कान ४ ड य मं क स्य रा ग व नू ४ या दो भि न सा ति व न्ध पूर नः त या ऊ र्नि र त्वा स त य म हं रा ग व नू
ष उ रु नी म हा वि द्या य जा य स्य ना म म नू स म च ध मा णे ध म र्च या या नि व पि की य ना ॥ वा धि स त्व क ल रा य ति स स्या त
॥ य ना थ ना हं दि क्षा अ त क सा क धा रु मा ॐ दे वा ग स्य रा थ स मा रु व नू ॥ य दा य धा रु मा ना म तथ गत ॐ मां ष
उ रु नी म हा वि द्या गू धा नू र्म सा व र्ध य ति ॥ ॥ त द्वा थ पि ना म क ल पूर स क न म या य व मा उ र ज सा य मा य
मू क ही उं न उ क ल पूर स क न म या य उ रु नी म हा वि द्या य क जा य स्य पू र क ल्प स्य य मा म ग ध रि तुं ॥ स क न

मया कृतं पूज्यं वासुका महासमुद्रस्यः एकैकं वासुकांगं ययिषुं ॥ ननु कृतं पूज्यं वज्रं श्रीमहाविद्याय कजाः
यस्य पृथक् स्वर्गं ययिषुं ॥ ॥ तद्यथापि नाम कृतं पूज्यं कश्चिद्वैद्यं वृक्षं तद्वत् स गृहं ययिषुं कृष्या
ऊनं स ह्यर्जुनं कृष्यात् ॥ उद्धनं ययिषुं ॥ ऊनं स तानि सति स कृतं केशं ययिषुं कृष्यात् ॥ अथ गृहं विवर्तनं स वि
द्यते ॥ तं पूज्यं वासुकांगं ययिषुं ॥ अजना मन्त्रं स्यात् किञ्चन स्य एकं तिलं वदि ४ पात्रं ययिषुं ॥ तदनं नययिषुं
यस्य गृहं समुत्तमं सति स्थानं ययिषुं ययिषुं वदन्तं गच्छेत् ॥ ननु कृतं पूज्यं वज्रं श्रीमहाविद्याय कजाय स्य

[illegible]

तमया षष्ठकनी महाविद्याय कजाय स पुस्तकान्धगलियुं ॥

॥ तद्यथायितामकृत्युक्तं श्रीमहानः

श्रीकृष्णदीपविवहृतिराजोदिवाचगद्यथगंगमीतायमनासिन्धुवङ्गसहस्रतन्त्रलगाभनेनावगीहमागन्ध
हिमवतिकनसादनीलमजवलिप्रकेकासहानदीपर्वयश्चसहस्रपविवाशराजोदिवापहासमूहयवहृति॥७॥
वर्मेवकलपूणषण्डनीमहाविद्याप्रकजायस्यपूष्यस्तुविप्रवहृति॥नरुषामहानदीर्नासकर्ममयाप्रकेकवि
र्गगस्यिर्ग॥नरुषामहानदीर्नासकर्ममयाषण्डनीमहाविद्याप्रकजायस्यपूष्यस्तुगस्यिर्ग॥नरुषामहानदीर्नासकर्ममया

[illegible]

न

स्यात्तयात्तु कदाचिन्मार्गिकवर्तुषयविमार्गिकयुग्मं ॥ अर्ककलात्तस्य विद्वत्तयः ४ यथावदान्तु वदुः ॥ ननु यः
उक्तमिहा विद्यायाः ४ गणितं च कजायस्य प्रत्यक्षं गद्ययितुं ॥ ॥ तद्यथा यिनामकस्य युगमहासमुद्र
अमुनगीतिथ्याकनसहस्रं गौरीर्यमाप्रमया विदुः सनकठवामुखयर्थनं ४ गणितं मया गता हिनोयावा ॐ
सायकाद्यनकेकविद्गद्ययितुं ॥ ननु कस्य युगमकस्य मया सगुडनी महाविद्याः नाहियुत्थस्य गद्ययितुं
तद्यथा यिनामकस्य युगमकस्य मया गता हिनोयावा ॐ ॥ ननु सगुडनी महाविद्यायाः ४ गणितं

अतएव कजायस्य प्रत्यक्षं गद्ययितुं ॥ ॥ तद्यथा यिनामकस्य युगमकस्य युगमहासमुद्र
द्विक्कास्यस्य स कस्य मीयति किं तावा द्विसत्तात्तयुश्चायत्तु वा विमलानां प्रत्यक्षं गद्ययितुं ४ सगुडनी
महाविद्यायाः अकजायस्य प्रत्यक्षं गद्ययितुं ॥ ॥ तद्यथा यिनामकस्य युगमकस्य युगमहासमुद्र
हायथादममासिकनवा समस्तं रम्यगद्यनया यविपूर्वदवापि विवावर्षति गद्ययितुं मया कस्य युगक
विद्गद्ययितुं ॥ ननु कस्य युगमकस्य मया विद्यायाः अकजायस्य प्रत्यक्षं गद्ययितुं ॥ ॥ अतएव कस्य युग

[illegible]

उयायकोमसमहमयिकसपुत्रः अनेकानिनाकधनुकाटियुतसहस्राभियचिह्नमिहोगलावामिनाहस्यतथागतः
 स्यपुत्रमातयाज्जलीहत्वाधर्मवेलगनाग्रधियमुक्तातिनदामिनाहस्यसुतथागताजानाति। अनागतयस्कृत्यनीति
 मयाहिदिनकसपुत्रपुत्रज्जलीमहाविद्यानाहीमिच्छसितनाथागमनयुक्ता॥ ॥ ॐ ॥ मिहगवनेकाभिसुग
 तायथाहस्यकृष्टयासीयमनेधर्मे॥ ॥ ॐ ॥ अनागतयस्कृत्यनीतिमहाविद्यासमन्वयधुनाकधनुमूयसंकाकृष्टय
 र्यपासितानिभः अनेकानितथागतकानितथागतकाटिनियुतसहस्राभिनकस्यचिह्नसकाहात्मयास

[illegible]

यन्निगमतिददस्वकूलयुष्यवृद्धनीमहाविद्यानाहिर्भूतितथागतहृतवयन्निगमति॥ ॥ अथावसावि
तग्वयावाधिसत्त्वमहासत्त्वाहगवत्तमेतदवाचतु॥ अहम्भुलस्यतदातथाकथंरगवत्तयद्राकम्भ्याम
नृगजातिनाकथंममिध्यामूढासंजानीत॥ कथं सर्ववार्त्ताताममूढासंजानीत॥ ममभुलस्यविगृह्यिकथंमज्ज
नीत॥ ममभुलस्यदन्तिमिर्कृत्तुवमुम्यद्भुदस्ययमार्त्तातातककनमध्वमभुलस्यामिताहसिखत॥ ॐ ह्रुनी
लचूर्णः पद्मयागचूर्णः मरुगागचूर्णः दृढिकचूर्णः सुवर्णचूर्णः चूयचूर्णनिः अमिताहस्यतथागतस्यका

यसं योजयितवानिनादिक्रियायाः सर्वसहस्रमसिधवावाधिसत्त्वकर्तृवाशावामयाः सर्वषष्ठकनीमहाविद्याकः
कर्तृवाः चतुर्गुणजायिकाधुलभवर्तनानां लंकासवितरयितावामदक्षेयप्रकर्तृवाः यद्यस्यायचिमसिक
कर्तृवाः दिक्रियाहस्तैर्जडमासाकर्तृवाः दीदक्षोसंयुक्तीसर्वनाजडानाममूडाकर्तृवाः शातस्यषष्ठकनीमहादंष्ट्रं
विद्यायाः दससुविद्याधरधादिक्रियाहस्तैर्कठककर्तृवाः धूययामानेनावामदक्षेनानाविधार्तंकासयमिषु
घिटर्ककर्तृवाः गत्यचमधुसत्यचतुकाः सचलायामहानाजानः कनकवर्णशानानावहयद्यद्यहीताः कर्तृवाः

तस्यमधुसत्यचतुकाः सचलायामः ४ पूर्वकृत्तानामसिधवावामसिधवायः ४ कश्चित्कृतयुगावाकृतइतिनावा
ॐ कृतिमधुसत्यचतुकाः तनसर्वलग्नस्यययययानामानिसिखितवानिसिखित्वाचदक्षेयहीतवानि॥
तस्यमधुसत्यधामतर्तनानिनामानियद्विधं॥ सर्वव्यमहविकावाधिसत्त्वाहवकि॥ सर्वमानुषाकृतइ
त्यनविद्यहीताहविद्यीति॥ द्विप्रवानुक्त्यायांसिधवाधिसहितं वृक्षतं गजाचार्यनजस्तनः नैवेदा
तस्याः अथवागुहाधिसूक्तिः कस्यदातवानाः अथवामहायानः अथवाधिसूक्तिः कस्यदातवानां तत्तीर्थिकस्य

दातव्या ॥ अथमिताहतागताईहन्सम्यक् वृद्धाज्वलाकिर्ग्वर्गः वाधिसत्त्वमहासत्त्वगतदवाचक्यादिकृत
 युगल्लुनीसवर्गः यमगावर्गः समकटवर्गः सवर्गवर्गः नृपवर्गः दण्डिह्याविकृतयुगल्लुनीसवर्गः कृतद्विह्वान
 मसिद्यगतातिवृद्धनिःलगवन्नातार्गनिमययाकृत्यानिमानावृष्टेनानागान्नानाध्वेषायादिकृतयुगल्लुनीसवर्गः
 यिनसीविद्यगतादगाकृतवोतल्लानयदयुगल्लुनीसवर्गः सप्तिकृतमधुराष्टिकृतनी ॥ ॥ अथवायधमल्लुनीसवर्गः
 डातव्या ॥ अथमिताहतागताईहन्सम्यक् वृद्धाज्वलाकिर्ग्वर्गः वाधिसत्त्वमहासत्त्वगतदवाचक्यादिकृत

ग२

क२

तदवाचक्यादिकृतयुगल्लुनीसवर्गः यमगावर्गः समकटवर्गः सवर्गवर्गः नृपवर्गः दण्डिह्याविकृतयुगल्लुनीसवर्गः कृतद्विह्वान
 मसिद्यगतातिवृद्धनिःलगवन्नातार्गनिमययाकृत्यानिमानावृष्टेनानागान्नानाध्वेषायादिकृतयुगल्लुनीसवर्गः
 यिनसीविद्यगतादगाकृतवोतल्लानयदयुगल्लुनीसवर्गः सप्तिकृतमधुराष्टिकृतनी ॥ ॥ अथवायधमल्लुनीसवर्गः
 डातव्या ॥ अथमिताहतागताईहन्सम्यक् वृद्धाज्वलाकिर्ग्वर्गः वाधिसत्त्वमहासत्त्वगतदवाचक्यादिकृत

प१

[illegible]

यागस्यथहितागवन्भूमतस्यरक्षासाक्षात्किंनरतर्कः॥एवमहमगवन्॥यउक्रीमहाविद्याउतमाउमह
किंनरतामि॥वृत्तवक्तुंस्तथायमीयउक्रीमहाविद्याऊयक्तिगृह्यक्तिअध्यागय॥धनयक्ति॥आह॥कूलयू
जयलक्ष्मीयउक्रीमहाविद्यालिखाययस्तनउरभीतिधर्मस्तम्भसहआधिसिखायितानितवक्ति॥यनमाधूय
आयमानाकथागतानांमहर्कांसस्यस्तुवृद्धानदिद्यष्टीवर्धनस्तमयानूस्त्यानूकानयउ॥कानयित्वानकदि
नक्षालावयोयद्यकृत्वातूयचतुर्वाहस्तदिव्याकं॥सयउक्रीमहाविद्यायानकस्त्याऊनस्तदस्तदिव्याकंअविन्धीः

[illegible]

हगवता। अथ सर्वेषां वयसविष्णुमीवाधिसत्त्वा महासत्त्वानेके वाधिसत्त्ववर्षदागृहस्तेऽथवाङ्मनेदायकदा
यिकादिर्हिऽसत्त्वहितः सत्त्वधर्मो लानकस्य युजाकर्मसिद्धिश्चाविष्णुगधिमीलीकृत्तुसगुण्यमकयुवहा
गार्हहायनसत्त्वहायसंघयविध्वजानिकर्म्मार्त्तयानिर्जगृह्यविहृदिकानि अन्त्यानिचविविधानिवन्ताः
निचीवयानूधधितानि विद्याधनसत्त्वादिता निचकानिकवन्ताधिः अग्निभासवन्ताधितः॥ अन्त्यानिचवि
विध्वानिवन्तानियुथाधि॥ तदथ उत्यनकसूदयुक्तलीकमान्दायवमहामान्दायवाधिसम्प्लवकमहाम

यकानिचउदम्बरादिअन्यानिविविधानिकाहयुथातिचम्वककचवीयवातवातिमूककवापिकानि
सुकुदाधुयितानि॥सुमनानवमासिकाचःचक्रवाकायलभितानिभक्तिकाडोत्तुकानिगतयणिनीसयी
तसादितावदातमाजिह्वहृदिकचउतवर्हति॥अन्यानिचस्तुतःउत्तुजातिपुथातिविविधानिगृही ६६
लोथेतवायाधमीमहानगयीननायजगाम्॥अनूपूर्वधवायाधमीमहानगयीमनुष्याकः॥यतसधर्मरान
कहनीयसंकाकः॥उयसंक्रमयादोनिचसातिवन्धस्तानदृष्टमीसवीयनआताववियनअसमृत्तः

यायत्यनगसर्गेवक्रात्यधोगन्धमाशेषमहतीजीकृत्वातस्यधर्मरानकस्यपूरुषाकृत्वाअसिहताः॥
असधर्मनिधनाम्यादकअमृतनिधिविवानिसंचयअतवगमहासिहागवायथातजनहतासिमः
वैमानुशरुतेषुगृह्यमिहातवसकासाधर्मदेगयातः॥दवानागभयक्रागन्धवोसुवगभूतकिंनवः
महोचगममनुष्यामनुष्यसर्वसिन्धियगिताः॥गणसधर्मप्रवनकारंमहावजसमयन्धर्मयथायसि
दिभयियविमोड्यासिवहस्तुत्वातसंसाधेवन्धनवध्वानूपमवकस्तुत्वाःयसावायाधस्यामहानग

श्रीवसुनियम्यनिःकृतसततयविग्रहदर्शनमार्गं स सर्वथा वाधिनिवृत्तिः ॥ यथा शिदहा विमानान्तर्यं ॥ एवमेव दर्शनं
नमार्गं स सर्वथा वाधिनिवृत्तिः ॥ जाननं तव तथा गतादत्त ॥ सम्यक् वृत्ता ॥ अतश्च अनन्तवाधिसत्त्वकादिनियुक्तं
तस्य साधितवयुजा कर्मस्य उदयसंक्रामति ॥ वक्राविष्टमहोदयवत्तदित्यवायुवत्तुता न्नयमश्च धर्मो वा ॥ ५०
अत्राकचलाया महा राजाना अथ सर्वधर्म लानकस्तथे तदवा न्न ॥ मत्तं कृतयुगको कृत्य मूल्यादय सिमाया
क्रमो दीय लाहिका ॥ संसाय स्यने मिहिका ॥ यजाम घृत स्यात्वादिका ॥ अथ च कृतयुग वज्र इती महाविद्या गहीः

अनन्तं ॥ न च तया गद्यद्वयनभादे सति शक्तं यथा जम्बूनद स्य सर्वकृत्य न सत्तं मत्तं एव भव कृतयुग यस्य
वज्र इती महाविद्या कायगतान तस्य कार्ये या गन द्वयनभादे न सीति शक्तं ॥ अथ सर्वती वज्र विस्वामी
गह म्यादय विष्ट कृतमं तद वा न्न ॥ विकल हिर्य स्य इत्तुता वन वृत्ता न्न साय दर्गको तव गधर्म वनित
धित स्य न स न्त्ये य माह ॥ अनन्त या स्य कृतवाधिविद्युदिन स्य वाधिविज्ज म्भेदद स्य धर्मी ॥ सवका मंदद स्य
तिष्ठित तन्वया न काय य विगृह्णित दस्य अथ धार्मिक गतानां प्रतिसम्पत्तिः सर्वजना ॥ कथयन्ति वाक्यं मधुः

यापचयवर्तकसुददस्वमेवउत्तरीमहाविद्यावाहीयनाहीइत्यमनूलासम्यक्वाधिमहिसंबुद्धयं॥आदभका
सर्वधर्मचक्रवर्त्ययं॥सर्वसत्त्वानां संसारिकंइहखल्वविभावययं॥अथापूर्वाधर्मानुभवययं॥वउत्तरीः
महाविद्यावाहीसुसत्ताहवयंददस्वमेवउत्तरीमहाविद्यावाहीजाताहवसर्वदीयाहव॥अथसर्वधर्मज्ञान
कलुषेणदवाचन॥इहसर्वदवउत्तरीमहाविद्यावाही॥अयं सवजयदं॥अहं दस्वजयदं॥अनूलं ज्ञानदं
नयदं॥माकुपवजनयदं॥तथागतज्ञानविशुद्धियदं॥यागधर्ममाहः संसारइहवविवर्जयदं॥सर्वीयायकीः

अस्ययदं॥आनविभाकुसमाधिसमायर्हियदं॥सर्वधर्मयवजनयदं॥नित्यकार्तदवताहिकीकृतयदं॥यच
कृतयूगः नानास्त्वनदीकृत्॥माकुल्ययूनानायठसुदीकृत्॥तथा॥अनूपदंस्वतयटः॥धृषितयटं॥दिवसनि
विश्रुतामहंभवसुदीकृत्॥वेकवयूगभूषुः॥नयगवनयूच॥असुस्त्वनयूदीकृत्॥नतयौमाकुलशक्ति॥अनाः
दिगितिकानामयिताहोहवति॥सर्वदेवगनायवक्राविकुसदंभवः॥अकुभवदेवानामितुभ्यन्तादिहोवायूवयू
क्षग्रयायमभधर्मराजाः॥सत्त्वानभवमहाराज॥निकारतं वउत्तरीमहाविद्यावाहीपार्थयनि॥ ॥सज्जहमकथं

वर्यषठुनी महाविद्याः याही संहमहिः यनवर्यभाऊ खवं वा हवं म० धर्म लान कस्तु म्वाव॥ ॥ तत्र था यिनाम
सर्वधी वसन विष्क मीनः प्रहा यावमिता ति जी ता० सर्व ति था गतानी ज० नगी ला स्वायतः सा वठुनी महाविद्याः
याहिः पुनम ग० क० ता उ० सि यु० हा हव ति० पा ला व० तथा गता ह० क० ४ म० स्य स० वृ० द्वाः वा धि ग० धा० अ० र्य० क० स० पु० न० धु० रः २२
सारं महायान सा कि स्त्रि० द० सो महायान स० र्ग० ग० र्य० चा क० स० न० ग० थ० दा० न० ति० वृ० क० जा० त० क० वे० पु० ला० क० त० ध० भा० य० द० म०
४ या य० क० सा क० स० पु० न० य० क० यि० त० मा० र्ग० स० जि० व० भा० ऊ० कि० व० दू० ना० अ० र्य० क० स० र० धि० ति० कि० वा० वृ० स० म० धु० ग० त० सा० र० म० व० ग० दू० नि० ॥

असि स० थ० सा० र० मि० ल० य० य० दू० नि० ता० नी० ला० ख० की० र्यः नि० व० ग० न० ला० छु० नि० य० पि० यु० र्छ० तिः स्था० य० र० नि० स्था० य० रि० ला० दि० व०
मान० र्य० न० स० र्य० ना० थ० नः य० रि० म० य० रि० ला० म० य० स० य० हा० र्य० दि० ह० द० य० नि० । त० त० च० गु० वा० धि० य० रि० ल० क० य० नि० ॥ कि० सा०
य० मि० य० व० लि० त० ग० छु० ल० सा० र० मि० ति० ॥ अ० व० भ० वा० न्य० या० ग० वृ० स० व० त० स० द० सा० ४ सर्व० था० ग० ना० क० ॥ र्य० व० ठु० नी० महा० वि०
द्या० या० हि० ग० छु० ल० हा० द० द० य० धा० य० स्या० का० र० हा० न० क० स० पु० न० व० धि० स० ला० अ० व० र्य० कि० म० नि० ॥ दा० न० या० र० मि० ता० थि० नः
जी० स० या० र० मि० ता० थि० नः आ० कि० या० र० मि० ता० थि० नू० वी० र्य० या० र० मि० ता० थि० नः आ० न० या० र० मि० ता० थि० नः पु० हा० या० र० मि० ता० थि० न० ॥

एकजायेन कृतं यद्यथावमिता ४ यत्रियुवयति ॥ यस्य कस्यचिदस्य सज्जनतायि । अवेवार्हिकसमिप्रतिसर
 न् । अवमेवैष उक्ती महाविद्यावाही ॥ इत्येतमस्या नाम यद्वर्णन कनामय हसनः सर्वतथागताः श्रीवसयितुः
 यावत्सुखं सनयान् यद्यथाय हेवययविल्लाये ४ सर्वोयस्मानेः नृपल्लिताहवक्ति ॥ अथ सर्वमीवत २३
 नविल्लिमीहगवक्तान् मीहानक मगदवाचन ॥ ददस्वमेव उक्ती महाविद्यावाही ॥ अथ सर्वमीह
 नक ४ सचिन्ताविन्तावविल्लि ४ तस्या कागच्छानि न्यविन ४ ददस्व आचार्य वउक्ती महाविद्यावा

२ तम ४ सपुनयवा कागच्छानि न्यविन २

श्रीमयः वाधिसल्लता २ नक इच्छाति युक्त ४ सधर्मलानक ४ सचिन्तायति ॥ कत ४ गच्छानि न्यविः
 तर्णोददस्वार्थ वउक्ती महाविद्यावाही ॥ मयि वाधिसल्ले २ नक इच्छाति युक्त ४ अथ सधर्मलानक आका
 र्णवैवलाकयति ॥ यावत्स्यति गवला धुलमववर्क ४ जगमकूटधर्यः सर्वज्ञानिदसि कर्तृ गत्यमद
 र्णयप्रशिया संकतं गयी ॥ गतता ४ नृपयद्व ४ सर्वमीवत धर्मे विमीर्ण वाधिसल्लम गदवाचन ॥ अ
 नृहानक कृतं पूजा वलाकि तज्जवने ॥ वाधिसल्ले नमहा सल्लेन ॥ वउक्ती महाविद्यावाही ४ उक्ती स्वमि

मीषउत्तरीमहाविद्यायादीनामस्तुभनः कनाउरुतिपूटनहलाः डकुदीउमायष्ट॥ ॐ मधियमर्हं॥
॥ ॐ यक्षसमनवदलमाणं सः वदिकोर्लपृथिवीपकयिताः॥ ॐ मसमाधय॥ सर्वशिववधविक्रमिनयमित्तवा
॥ तद्यथागुम्भमनानामसमाधि॥ भोगीकचममृदितानामसमाधि॥ योगचयानामसमाधि॥ भाद्रयुव
गवयवस्नानानामसमाधि॥ सर्वशोककनानामसमाधि॥ शूरहयाजानामसमाधि॥ धर्मध्यानानामसमाधि॥ ॐ
मसमाधय॥ यतिसञ्ज्ञा॥ अङ्गुहीनमाणः सर्वशिववधविक्रमिणावाधिसत्त्वनमहासत्त्वनः तस्यावाधायः

ॐ
ॐ

स्यद्विक्रमयनामयिउमारुद्धाचत्वायादीयः सकवलयवियूर्ध्व॥ अथसधर्मलानककस्येनदवाचन॥ अकः
स्यात्तस्यनहवति॥ दक्षिणायागवषुत्तरीमहाविद्याया॥ नवगृहामिः कुरूपसत्त्वकागम॥ त्वचवाधिस
त्त्वतः आर्यावैतानाश्विः वेनथश्चत्तमाकृत्युषातनधर्मलानकनतस्यगतसहस्रसूर्यसुक्राहारमूयना
मितीसकथयति॥ कुरूपमृद्वचननः गाक्मसुत्तमागतसार्हः॥ सम्यक्वृद्धस्यायनामयितर्था॥ अथस
र्वशीवलेनविक्रमिनसधर्मलानकस्यपादोजिबसावन्दित्वाकान्धायवियूर्ध्वसद्वत्समनाचत्तार्थन

अतवहाविहायकनायसंजानकथाडयसंक्रम्यरुगवत४यादोनिमसातिवन्धः॥कान्तववस्थिताः॥रुत॥अथरुगवा
 म्नाकमूनिस्सुभागाः॥हन्मम्यर्कवृद्धसुमेतदवाचतू॥सद्यसाहर्षकसयूयभायथाहगवतः॥हानसंजानिते॥तत
 ४सयति४सम्यर्कवृद्धः॥काटिमनियतिता॥भावायितथगत००॥माश्वरणीतापितुमासद्याभानम४सयानीः॥
 वृद्धकाटीना॥तद्यथा॥उंचलचुलचुन्दल्याह॥॥००॥यसकसयनिसम्यर्कवृद्धकाटीतिवृद्धाधरणी॥नः
 ताभासविवरादतीर्थः॥सूर्यपुलातामभासविवररुगतंकानिः॥वाधिसत्वकाटीतियूतगतसहसाधियतिव

मति॥तस्मिन्सूर्यपुलातामविवरंदादगसहसाधिरुक्तकमयानीयवर्तः॥यवर्तंदादगशृङ्गगतानिगवीय
 वर्तानांयाग्वानिः॥यद्यत्रागवचिनानिः॥यार्थेयार्थेदिवासधियत्नस्वचिनानिः॥यसमल्लहानानि॥उद्यानानि
 विविगानिः॥विविगाधिसूत्रमधीयानिः॥दिवायुक्षिप्तधी॥अन्यानिचक्रुतागवगतसहसाधिरुदिवसूत्रः
 र्कमयानिमूकावददामकलायपुसंविगानिः॥मूकाहवगतसहस्युसम्वितानि॥कंवाकूटागवगतम
 ध्वसारदकानामचिन्तामधियत्नयकंवाधिसत्वानीसधीयकनर्हचूयस्त्वानकयाति॥॥यदाः

गवाधिसत्त्वात्कृद्गमयैष्यविमतिप्रविष्टाचवउत्तरीमहाविद्यामनस्सवक्ति॥तदानीर्वाहहमिमन
 गच्छति॥तपतिर्वाहहमासक्ततथाशानामनूयश्चक्ति॥तत्रावशाक्तिगश्चरवाधिसर्वमहासर्वयः
 शक्ति॥दृष्टावगसचिर्कप्रसादंउत्तयनि॥ऊनयित्वाचनदागवाधिसत्त्वात्कृद्गमयैष्यनिष्कान्ता॥
 तिष्ठुम्यगैकचिच्चद्रुमवृचक्रमनिःकचिन्मयलेभयेषुशानवृःकचित्त्वमयामयेषुयव्वैतवृगच्छति
 गत्वान्धयर्थद्रुमागुच्छपशकार्यप्रविधयातिमूर्खीस्मृतिमूयस्त्वाया॥ॐइहंस्मृकृतपूणवाधिसः

७१

त्वास्मिन्नामविवर्तयतिवसक्ति॥गच्छकृतपूणामविवरादतीर्थः॥उवाजानामयामविवस्त्वा
 नेकानि॥अवेवर्तिकवाधिसत्त्वःकाटीतियुतगतसहमासिप्रतिवसक्ति॥गस्मिन्निवाजायामविवर्त
 श्नीतिमहमासिधर्वतानामहवनदिद्यसुवर्क्यत्नमयासिः॥तत्त्वाम्यवतानामध्यपमावरागमना
 मचिन्नामधिरत्न॥यदायदागवाधिसत्त्वाग्निनयनिःतदागदागवाधिमहिषायाश्नसिधति॥अथगवा
 धिसत्त्वात्कृद्गमयैष्यविमतिप्रविष्टाचवउत्तरीमहाविद्यामनस्सवक्ति॥तदानीर्वाहहमिमन
 गच्छति॥तपतिर्वाहहमासक्ततथाशानामनूयश्चक्ति॥तत्रावशाक्तिगश्चरवाधिसर्वमहासर्वयः

तानवतसंसाविके ४ कर्णस्थिक ॥ सर्वाकारानिर्वायविनायवलिमा ॥ तवतवामन्यदिनागवीयसंवाः
 धर्मातत ४ कस्युपयामविवरादवनीर्यमहोषधीनामयामविवर ४ तगतकानियुधमविकोत्पादिः
 कावाधिसुखाटीनियुगगतसहमाशित्यतिवसन्ति । तस्मिन्कस्युपयामविवरनवनवतिसहमा ४
 सियवर्गानीः कचिद्वज्रमया ४ कचिद्वज्रमया ४ कचित्सुवर्णमया ४ कचिदिच्छनीलमया ४ कचित्पु
 प्परागमया ४ कचित्सुलकटमया ४ कचित्कटिकर्यामे ४ कचिद्वज्रमयाः ४ दृग्गमस्त्वयवर्गराजान ॥

बुद्धेकस्मिन्पर्वगशीतिशृङ्गगहमाधिविविधचलखचिगानिः परमलहनीयानिविचिगानिचमधिया
 नि ॥ तेषुगृहगवर्गधर्वा ४ पतिवसन्ति ॥ ते ४ गतनकारंयामविवरीनिर्नादितरुथधायति । यतपुथ
 मचिकोत्पादिकावाधिसुखात्मैगुन्यतानिमिकचिन्तयति ॥ अहाइ ४ खंजातिइ ४ खंजाइ ४ खंम
 लहाइ ४ खं ४ वृष्टियः संप्रयागवियागइ ४ खं ४ वीश्रुपयन्नानीइ ४ खं ४ कालसुपयोयवाययन्नानीइ
 ४ खं ४ यननगयाययन्नानीहत्यानीइ ४ खं ४ दंकायसंवगमेनूविचिन्तः तदागंययंकमाशुक्रः पशुका

यपुविधाययतिमूयास्मृतिमूयस्मृप्यागेषूः पर्वतयाजषुविदितैर्यः॥ ततः कसपूयामविवदादवनीर्थ
 सुगजाजानामयामविवदः सुगानकानियथैकवृद्धकाटीनीयुतः॥ ततः सुहृमाधियगिवसन्ति॥ यकसनव
 र्वविधातमयातिहार्याधिकृष्टन्ति॥ तस्मिन्नाप्रविवर्यः॥ ततः सुहृमाधियवर्षगानानः॥ सर्वपर्वतयाजानरूपय
 र्वतयाजषुविविधानिः॥ शोवर्षदधुनितृयपयाधिः॥ अनेकानिबलरवसिगानिः॥ विविधार्सकासंयसंवि
 तानि॥ निर्मोसिकृष्टसमग्रामयसंविगानिकयूरहचक्रहायसंम्विगानिः॥ काभिकवमुपसंविगानिः॥

[illegible]

कल्युषकालस्थितकानिःसुखनवृद्धगतसहस्राणि॥ अगुरुवृद्धगतसहस्राणिः तस्मिन्नामविवर्धवत्तमविवर्धमि
 ४ तस्मिन्नामविवर्धः नवनवविकृतागारगतसहस्राणिः दिशोवर्धमयाणिः मूलाहारयद्रुदामकलादयः
 लंविनाति॥ घृष्टासां सुखलं विनातिः सुखकानिः सत्तावतामिनातिः तत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः सत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः
 यस्मिन्विनातिः विविनातिः सत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः सत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः सत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः
 नृणां चः धर्मदमयतिः यद्गत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः सत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः सत्तुष्टुवृद्धगतसहस्राणिः

मितानिर्दग्धं निर्दग्धं गतिः॥ जातियाय मिता निर्दग्धं निर्दग्धं गतिः॥ वीर्ययाय मिता निर्दग्धं निर्दग्धं गतिः॥ अथ नवाय मि
ता निर्दग्धं निर्दग्धं गतिः॥ यज्ञयाय मिता निर्दग्धं निर्दग्धं गतिः॥ एव विविधान् धर्मदग्धनां कृत्वा जाम्बू द्वीपकानां म्र
शानीकास्तनकास्तु धर्मदग्धयन्ति॥ एवं तद् युगावसाकि ते श्वयोस्य वाधि सत्वस्य महासत्वस्यः याम विव
राधिया बलस्थ किं॥ तस्मिन्नेव कुत वत विहायः देव नागे यजगन्धर्वो ह्यग यूथ किन्नर महोरग मनुष्या
मनुष्या महेश्वर नायाय स वर्धमानिः देव यूगादि सन्निपादिता हिः अत्र काका सिवाधि सत्वकाटितियुत

गत सहस्राधिसन्निवर्तनाति॥ ॥ अथ सर्वविषयविक्रमी लुगवक्तृमतदवाचनं ॥ किं लुगवन्न्यानि
शामविवक्षाधिर्षं विद्यन्तवानर्षं विद्यन्तवान् ॥ लुगवानाह ॥ तत्कृतसूयशामविवक्षादिति कुप्यावसाकिर्गव
उस्यवाधिसुखस्यमहासुखस्यदक्षिणार्धार्धगुरुयुगत्रयत्वाशामहासुखमुदाहरयिषुमन्तिनचजानन्त्यावगमः १००
हयन्ति ॥ तयदादक्षिणार्धार्धगुरुद्वयकनिष्कामनि ॥ तदावक्तृमुखेयतंति ॥ तदाहस्मराजिमनूगक
ति ॥ एवमवक्तृसूयशामवसाकिर्गवउस्यवाधिसुखस्यमहासुखस्याधिहान्तं ॥ सर्वविषयं ॥ अथ सर्वविषय

विक्रमी लुगवक्तृमतदवाचनं ॥ तदयिलुगवन्न्यामविवर्षं विद्यन्तवान् ॥ लुगवानाह ॥ तदयिकृतसूयनसुविद्यन्त
॥ ॥ अथ सर्वविषयविक्रमी लुगवक्तृमतदवाचनं ॥ नागकृति लुगवन्न्यामविवर्षं विद्यन्तवान् ॥ तदयिकृतसूयनसुविद्यन्त
त्वामहासुखस्यमहासुखस्यदक्षिणार्धार्धगुरुयुगत्रयत्वाशामहासुखमुदाहरयिषुमन्तिनचजानन्त्यावगमः १००
हयन्ति ॥ तयदादक्षिणार्धार्धगुरुद्वयकनिष्कामनि ॥ तदावक्तृमुखेयतंति ॥ तदाहस्मराजिमनूगक
ति ॥ एवमवक्तृसूयशामवसाकिर्गवउस्यवाधिसुखस्यमहासुखस्याधिहान्तं ॥ सर्वविषयं ॥ अथ सर्वविषय

[illegible]

ऊतवनविहाय गूढनिमित्तानि यादृक्ता निदिशाऽस्य कवका ४ यादृक्ता दिव्या ४ पृथिव्य ४ यादृक्ता ४ नैव ऊत
वनविहाय दिव्यो वर्धुनितो सादृश्यता ॥ ७० ॥ ऊतवनविहाय ४ ॥ अथ वसा कितं ग्यथा वाधिसत्व ४
स्यात्वावती ॥ अकम्पनी निकुम्प्यः यत ऊतवनविहाय रक्तसंयुक्तः ॥ अनुवर्धुनित ऊतवनविहाय संयाप ४ ॥ अथ न
स्मि ऊतवहा विहाय विष्ट ४ ॥ तदा कलविंकलुगत्वनिर्धाषात्ता वा नाहै शायति ॥ अकस्मिन् वक्तुं गहनः
सत्वयि याक ४ ॥ अथ वसा कितं ग्यथा वाधिसत्व महासत्व ४ ॥ गवन्तमगदवाचतू ॥ यथा ह्यमृतं गवताः ॥ एव

यमयाकर्मरुमिनिद्यादिता॥ अथलगवान्साधुकारमदात्॥ साधुसाधुकृतपूजयत्स्वैदंभकर्मरुमिनिद्यादिता॥
अथमवसाकितंयथावाधिसुखामहासुखरुतालगवतंयद्वाभूयनामयति॥ इमानिहलगवन्मिताहंनतथा
गतनयुहिगानियच्छ्रुत्यावाधनाश्चस्थानैकनातस्युत्थानताश्चसुखस्यभविहायताश्चततालगवतागृ २०२
हीत्वावामयात्सुखयितानि॥ ॥ अथमहंयथादवयुज्यनलगवीतनायसंक्रान्तंयसंक्राम्यलग
वतःपादोभियसाहिवन्द्यलगवकमनदवायत्॥ सहाहंलगवनूयाकयहाननिर्दमस्यसमर्द्धमं॥ लगवा

नाह॥ गच्छ कस्तूर जाव साकिनेश्वरा वाधिसुखी महासुखी सुखाकर संदाश्रयति॥ ॥ अथ महेश्वरादेवयूगाग
त्वावसाकिनेश्वरस्य वाधिसुखस्य महासुखस्य यादयापनियत्युगुविलायं कर्तुमायश्च ॥ नमस्तु वसाकिनेश्वरः
रायमहेश्वरायः यमधरायः यमासनायः यमगिरिगौराय यमहारायः यमशिरायः यमिदताय ऊगदास्वास्तक
रायः पृथिवीवल्लावनकराय बुद्धादनकराय ॥ अथ महेश्वरादेवयूगादेवसाकिनेश्वरस्य वाधिसुखस्य महा
सुखस्य उगुविलायकृत्याः एकिलावनन्यवस्तुनः ॥ ॥ अथ वसाकिनेश्वरावाधिसुखी महासुखी मतद

वाचनं ॥ किं काचमं कृतं पूजः हस्तिनावनवावस्तिनः ॥ अथ महेश्वरादेव कृष्णकृगवन्तमनदवाः
 चतुः ॥ ददस्व मे वाक्यं सर्वमनुरायासम्यक् वाचनम् ॥ अथ साकिग्वयावाधिसुतामहासुताहगवन्त
 मतदवाचनं ॥ हविष्यस्त्रीत्वं कृतं पूजविद्वतायां साकधनो हस्तिग्वयानामतथागताः हस्तिम्यक्त्वं द्वाविद्याच ॥
 यमसम्यन्तः सुगता साकविद्वन्तः पूजयदस्यमावधिः ॥ सादवानाश्चमन्वासाश्च बद्धा हगवान् ॥ अथ
 साधमादेव्युपसंक्रान्तावसाकिग्वयस्यवाद्यो जिरसावन्दित्वा अथ साकिग्वयस्य कृतालिधनं कर्तुमा ॥

तमास्त्वसाकिग्वयायमहेश्वरायवाद्यददायः पृथिवीवत्साचनकवायः गृह्यप्रशियायः पृथिवीवतायनिः
 ब्रह्महस्तिमसं वस्तिनायः सुवतनकसायधर्मधराय ॥ अथ साधमादेवी कृतालिधनं कृत्वा वसाकिग्वयस्यय
 वासात् कर्तुमावच्छा ॥ पविमाचयमस्तीहावाप्यनीयात्कसिमस्यसि पृथ्वीवाहदः स्वास्तनयपिगुहं
 गृहीतावपिमाकुर्यामी ॥ अथ वसाकिग्वयस्य साधमादेवाचनं ॥ हविष्यस्त्रीत्वं हगिनिहिमवतः पर्वतयाः
 कस्यदकित्वावर्तनवसाकधनु हविष्याति ॥ अथ ग्वयानामतथागताः हस्तिम्यक्त्वं द्वाविद्याच ॥

पनःसुगताशकवि।दनुकव४युवदम्यसावधिभासादमाना३मनुष्यासा३वृद्धाएगवान्॥अथसाउमाद
 वीवाकवधमनुषाका॥ ॥एगवानाह॥यम्यसर्वधीववधविकस्मीनूष्माकताउमादवी॥अवसाकितेय
 यधवाधिसुत्वेनमहासुत्वेनसर्वत॥नुरुगारासम्यक्वाधो॥आर्यकसुयुजमयवनिर्गुहानाखात॥ २०४
 अथसर्वसिववधविकस्मीएगवकमेतदवाच॥ ॥आगताएगवनेवसाकितेययाश्चएतवचन
 नूपाकमेवभवएगवनूसाकितेयवमनुषाका॥अथमेवमनोरथ४अथमेआसायविदुर्हः॥अथमेयपि
 २अथमेसहृदयं

लधित॥वाधिमार्ग४सचतसंधर्मकायनिर्वाहपदगर्क॥ ॥अथसर्वसिववधविकस्मीपुनरवएगव
 कमेतदवाच॥अथास्माकंएगवर्जयत्वमवसाकितेयवस्यगुहाविमेलनं॥एगवानाह॥तद्यथायिनामसः
 वृधिवधविकस्मीनूःचक्रवाजमहाचक्रवाजपर्वतराजानो॥मृत्तिसिन्दमहामृत्तिसिन्धोपर्वतराजानो॥काल
 महाकायोपर्वतराजानो॥संसृष्टमहासंसृष्टोपर्वतराजानो॥एतद्वादव४पर्वतराजा॥अनादगर्कपर्वतरा
 जा॥कुरुगत४पर्वतराजा॥जातिनीमुख४पर्वतराजा॥गत४गुह्यपर्वतराजा॥चक्रगुह्य४पर्वतराजा॥एगः

वत्स्यवर्षत राजा। महामहावल ४ वर्षत राजा। सुदर्जनवर्षत राजा। अंकालदर्जनवर्षत राजा। ७००
षु वर्षत राजा वृक उ साक्षा यः सक्त मया वर्षत राजानं पत्नानि वायचैंगता निषायः सहस्राधिवायसकाः
दीनियूतगत सहस्राधिवासंख्या मयिकला मयि गतना मयि गच्छ मया कृत युगध शिर्षं नत्व सा किनः २००
श्वयैव स्यादधि सत्वस्य महासत्त्वस्य गच्छते पृथ्वी संहारं गच्छति ॥ ॥ तद्यथापिनाम कृत युगध गच्छ
ते मया पत्र माधुवज्र सिद्ध माधु मूढहीतुम् ॥ ननु कृत युगध व सा किनः श्वयैव स्यादधि सत्वस्य महासत्त्वस्य ग

शक्त मया पृथ्वी संहारं गच्छति ॥ तद्यथापिनाम कृत युगध गच्छते मया महासमूहये के क विन्दु गच्छति
हुं ॥ ननु कृत युगध व सा किनः श्वयैव स्यादधि सत्वस्य महासत्त्वस्य गच्छते पृथ्वी संहारं गच्छति ॥ ॥ तद्यथापिनाम
कृत युगध गच्छते मया गीर्षवत स्य के काति यति गच्छति ॥ ननु कृत युगध व सा किनः श्वयैव स्यादधि सत्वस्य महासः
त्वस्य गच्छते पृथ्वी संहारं गच्छति ॥ ॥ तद्यथापिनाम कृत युगध मन्त्र ४ वर्षत राजा स ह्युनासि हव गू ॥ महा
सहस्रसंख्य मनुसंख्य वृद्ध उदीयति वासि नू ४ ह्यु प्रवृद्ध दारक दारिका दय ४ सर्वत स वकार व य ४ ॥ सत्त्व सत्त्व ४ वर्षत

याज्ञानकापथ्यं न सिद्धिर्नाहवत्। मय्युक्तं न केकाङ्क्यं गद्ययिर्गु। तत्त्ववसा किं ग्यवस्यवाधिसत्त्वस्य महासत्त्वः
स्य मय्युक्तं पृथ्वसं त्वं गद्ययिर्गु॥ ॥ तद्यथापि नाम सर्वसि वस्य विकस्मिन्नादगंगी गमनदी वातुका वमास्तु
थागता हन ४ सम्यक् वृद्धा जीवस्य विष्णुपात्रमयना सनत्प्रलययते यद्यपि काये ४ सर्वोपकयते स्म तथा ग १०५
मैता उपस्थिता हवयु ४ यद्यपि तथैव गता नाडयस्तानवपृथक् ४ गता ४ कुरुपावसा किं ग्यवस्यवाधिः
सत्त्वस्य महासत्त्वस्य कदासाय पृथक् ४ ॥ ॥ तद्यथापि नाम सर्वसि वस्य विकस्मिन्नावसा किं ग्यवसाः

वाधिसत्त्वमहासत्त्व ४ अनके समाधिगते ४ समन्वागत ४ ॥ ॥ तद्यथा यत्तं जनो नाम समाधि ४ विहवयकसाः
नाम समाधि ४ विद्युत्तावना नाम समाधि ४ ॥ इयना नाम समाधि ४ महामनसी नाम समाधि ४ आकाशकयाना मः
समाधि ४ अवज्ञा नाम समाधि ४ अवदाना नाम समाधि ४ गीतवीथी नाम समाधि ४ समाधि ४ अनन्यवृद्धाना मः
माधि ४ यतिरातकृदना म समाधि ४ ॥ ॥ डीययवी भावनाना म समाधि ४ त्वयवि भावनाना म समाधि ४ वशि
यवसं भावनाना म समाधि ४ दिवाकवव भावनाना म समाधि ४ ॥ अनन्यस्मिन्निहादकयाना म समाधि ४ ॥

गकशानामसमाधिः विदितशानामसमाधिः ३५ नृदीयवशानामसमाधिः बृहद्गवशानामसमाधिः ३६
 मेलाहिमुखानामसमाधिः ३७ वृद्धाश्रितलसिनानामसमाधिः ३८ मृदानानामसमाधिः ३९ अक्रान्तानामसमाधिः ४०
 विमलपद्मनामसमाधिः ४१ सगजगन्धीनामसमाधिः ४२ गतयत्रिवाशानामसमाधिः ४३ मार्जर्गदर्शनामसमाधिः ४४
 धिः ॥ ॥ गतिः ४५ कृतयुगावसाकितम्बशानामसमाधिः ४६ सखासहासत्वः ४७ समत्वागतः ४८ तद्यथापिनामसर्वदीव्य
 नविष्कलीतुकवृद्धानामतथागतोऽहमस्यैववृद्धाहगवान्कनकासनानामसमयनाहदानुशानामवाधिः

[illegible]

सुखं आकाशकयोनामसमाधिं समाधेयं ॥ तदावसाकितं यथावाधिसुखं महासुखं ४०० त्रुमतिनामः
समाधिं समाधेयं ॥ यदासमकलडावाधिसुखं महासुखं ४०० त्रुनामसमाधिं समाधेयं ॥ तदावसाकितं यथाः
वाधिसुखं महासुखं सागवगलीर्ननामसमाधिं समाधेयं ॥ ॥ यदासमकलडावाधिसुखं महासुखं सिः १००
हविर्गमिर्ननामसमाधिं समाधेयं ॥ तदावसाकितं यथावाधिसुखं महासुखं सिद्धिद्वितीति तं नामसमाधिं
समाधेयं ॥ ॥ यदासमकलडावाधिसुखं महासुखं वसदायकनामसमाधिं समाधेयं ॥ तदावसाकि

तं यथावाधिसुखं महासुखं अविचिर्लक्षणां नामसमाधिं समाधेयं ॥ यदासमकलडावाधिसुखं महासुखं सर्व
नामविवक्षास्यति ॥ तदावसाकितं यथावाधिसुखं महासुखं ४०० सर्वनामविवक्षास्यति ॥ य
दासमकलडावाधिसुखं महासुखं तदवाचनं साधुसाधुवसाकितं यथायस्यस्यस्यति लानं ॥ ॥ अथक
कुलदसुखं गतसुखं तदवाचनं ॥ अथैतयाकस्युपावसाकितं यथायस्यस्यस्यति लानं ॥ महासुखं स्यति लानं
नदृष्टं ॥ यादृशं मवसाकितं यथायस्यस्यस्यति लानं ॥ तानकादृशं नथगगानीनसविद्यता ॥ १००

[illegible]

यत्नराजः सर्वपापयविभाजकं कुरुते ॥ अथ सर्वशिवस्तनविक्रमोत्तमगवत्कमलदवाचनम् ॥ कथं जानासि
 उत्तमगवत्कालोत्तममहायानसूययत्नराजः सर्वपापयविभाजकं कुरुते ॥ उत्तमानादेव ॥ अस्मिन्काले
 सुसमयवर्षे राजस्येदं क्रियायां सर्वसुखं हि ॥ सम्यक्पूर्वमननिर्मलात् ॥ अथ विकल्पितो ॥ उत्तममयाधिकल्पि
 तः यथापाठस्तवर्तनीसमनगच्छति ॥ यथापाठस्तवर्तनीसमनगच्छति ॥ स्यादयमसि विवदश्च ॥ यथापीत
 वस्तुया ॥ उत्तमनगच्छति सधर्मसि विवदश्च ॥ उत्तमवत्कलसूययत्नराजः

सर्वपापानिदहति। सखिताऽसत्त्वात्विशक्तिः। शुक्लार्थं कुरुते॥ अथथायिनाम सर्वविद्वद्विकः
मीवर्षाकाससमयः सर्वविद्वद्गुणोपधितनस्यगय॥ सर्वनीलाकासानितवक्ति॥ अथसतमुखानामना
गजाजालवनादवगीर्य सर्वान्मातृलक्षणगुणोपधितनस्यनीदहति॥ अवमवार्यं कुरुतुः कासऽथुहमहा २०
यानस्य चत्वारजसर्वपापानिदहति। सखिताऽसत्त्वात्विशक्तिः॥ यक्ष्मं कासऽथुहमहायानस्यैतत्
राजऽप्यथकि॥ नगकुरुतुः पृथङ्नाश्रितिवक्तुश्चाश्वेवर्हि कायाधि सत्त्वाऽवडदृष्टाऽनर्षाऽमप

नकाससमयदादगतथागताऽयसं कुरुतुः सात्त्विकः माहेषी कुरुतुः त्वया कायऽथुहमहायानस्य
चत्वारजऽनर्षाऽत्वायूनयवसंसायसं सविनर्था। पूर्वविजनामवचम्विद्वत्सि॥ नगऽप्यथियदियथा
गाश्रियसंयथागतनरविशक्तिः॥ गमिष्यसि त्वं कुरुतुः त्वयावतिलोकधाममि ताहस्यनथागतः
स्यसकागाद्धर्मसमयलभ्यसि। एवकुरुतुः नैषासत्त्वानां सखमवचम्विद्वत्सि॥ अथावलाकिनः
अथोवाधिसत्त्वामहासत्त्वात्तगवतूऽवादी भिरसाहितवदं कानेयक्रान्ता॥ अथसर्वमीवसनविकमीर

श्रीलवनयवस्ति ॥ गच्छदवातागायश्रागच्छाह्यागच्छाकिन्नरामहायगममन्त्रामन्त्रयश्चकान्ता
 ॥ यदागच्छकाकालदायुष्मानानन्दारुगवक्तुमतदवाचतुसादशयत्तुमीरुगवानास्माकंजिज्ञासन्त्य ॥
 रुगवानाह्यायिरुवडयसंपदाहवमिच्छामि ॥ पथमतर्जगलानावावांसंयवसाकयितव्यं ॥ यवसाक
 यित्वाहिरुनामावाचयितव्यं ॥ गृह्यात्तदकानानावांसं ॥ जवमपुनानावांसं ॥ स्त्रीनीः प्रविशन्त ॥ उपचापयसा
 वनसंविद्यते ॥ यविगृह्यात्तदकानानावांसं ॥ महतिउयसंपदाहवाहिरुत्त ॥ रुगवानाह्याइभीसुनतिः

कृत्वा नायसम्यादयितव्यम् ॥ नचरुक्चिचुर्थन्दातव्यं ॥ नचान्ताहृदिदातव्याः किंवदन्ताः ॥ हिरुवाइः जीसः
 नाहिरुत्तानानावांसंनगतव्यं ॥ पालवहृदिचुर्थ ॥ गच्छमानइस्वका ॥ इभीवासां हिरुत्तंजीसवदाहृदि
 दीयाधमश्च ॥ अवासांनदातव्य ॥ नथसंघासायानदातव्य ॥ नचतर्षीसांघिकीहमिमहतिः ॥ नचतर्षीकीचि
 हिरुत्तावविशन्त ॥ ॥ अथरुक्वायुष्मानानन्दारुगवक्तुमतदवाचतुसाकतमकासंरुगवन्निहभद
 क्रिदीयाहविद्यन्ति ॥ योविहोयेगृहं संहृष्टं ॥ येसिहोयेनि ॥ रुगवानाह्या ॥ हिरुत्तवर्षजतमपियवनीनिव

तस्य गन्धगतस्यैव गन्धद्वितीयाहविद्यन्ति। यद्विहाय गृहसंज्ञं भवति यि शक्तिः ॥ न यूपदायकदायिकाः ४ वः
पिबताहविद्यन्ति ॥ न सांघिकं मंत्राय ० वृत्तिकाचवर्विवायधनकं गयनासनमस्य विहालनयविहाल
न ॥ न सांघिकउवाचयसार्वकृष्वन्ति ॥ कर्मरुत विचारकः यसांघिकउवाचयसार्वकृष्वन्ति ॥ न द्वादश
द्वयोः असाठ्यं अतिमृत्वाया विना जायन्तः ॥ यसांघिकउवाचयसार्वकृष्वन्ति ॥ न द्वादश
महानगर्थासूत्रायपुत्रायगूथमृत्तिकादकं विना जायन्तः ॥ यसांघिकदन्तकाहमस्य विहालनय

[illegible]

तकाया यदा उर्लुचि कि। तदा मीमं विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
नेव द्रुतिवर्ष गतानि काय इष्टं प्रत्युत्तव नि॥ य मीमं विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
स्थानेन वमहाननक वृषय यनः। ततश्चास्या गूठामुख विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
निष्कृष्टं निदृश्य नः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
तदा हि वृष्टक मीमं विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः

येष्टं गूठकः ततश्चास्या गूठामुख विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
वह निष्कृष्टं निदृश्य नः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
महाननक वृषय यनः। ततश्चास्या गूठामुख विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
यिक मीमं विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः
यौत तदयिक मीमं विष्ठा निः। ह मोय तन्निभतयि अनि ह मोय तन्नि। अस्ति निदृश्य नः। उर्वः

ॐ लोकां नृदीपं जायते नन्दविजयात् ॥ ४ ॥ तस्मात्कृष्णनन्दान्नरुचा सिर्षाद्यिका निवस्तुतिवत्क्रियहृत्वाः
 नित्यहिरुव० मिशासम्पन्नसम्पत्ताश्च हवन्ति । ते विमासि विचित्रीवरा विधाययितव्यानि । अर्कवीववसंघः
 साविस्त्रासुतः संघयवित्तागायतथ्यद्वितीयवीवर्यराजकसगमननसः । एतीर्यवीवर्यअमनगवनिग ११४
 मयविपलनयुधमानिणी विचित्रीवरा विहिरुवाभययितव्यानि । यजीसुवकाः गृहवकाः ४ प्रहवकः
 स्मेतिरुव० मासि मिश्रायदानिमया प्रहका निक्षययितव्यानि । अस्त्यनित्तागनहिरुवानयविरुवक

श्रीसीधिकं वस्तु अग्निघटाय मसीधिकं वस्तु विष्णवे ॥ सीधिकं वस्तु वजाय मसीधिकं वस्तु लायाय मसीधिकं
 सप्ततिकायकलुं गच्छान्नरुसीधिकस्य वस्तुन ४ प्रतिकाय ४ कर्तुं गच्छ ॥ ॥ अथ युष्मानानन्दः
 हगवन्ममदवाचतु ॥ अहकानि हगवता मिश्रायदानिः यहिरुवाभययनि ॥ ग्यामिमा ३ सवसंघः
 तानि हवन्तिः विनयाहिमूखा हवन्तिकागहिमूखा हवन्ति । मिश्राकृगया हवन्ति नित्य हगवन्ति
 श्रायदानि हवन्ति । अथ युष्मानानन्दो हगवता ४ पादो निवसावन्दित्वाष्टकाक ॥ ॥ अथ मसाः

[illegible][illegible]

धर्मसूत्र वज्राचार्य भूस्त श्री महाविहार II-145

२२/१२